Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

**Nr. 11.** Warszawa, dnia 15 lipca 1932 r. **Rok XV.**

# DZIENNIK URZĘDOWY

## MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

**Prenumerata roczna 12 zł.** **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. **Nr. 30-400** „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

**Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.**
**Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Senatorska Nr. 12. Telef. 696-87.**

**TREŚĆ:**

# I.

# Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

---

**z 1 lipca Nr. 56 Rok 1932**

**Poz. 543.** Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1932 r. o opłatach od uprawnień górniczych.

**Poz. 544.** Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 24 czerwca 1932 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 10 czerwca 1932 r. o zgłaszaniu się i rejestracji osób, korzystających z uprawnień art. 309 prawa górniczego.

**z 9 lipca Nr. 57 Rok 1932**

**Poz. 545.** Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 czerwca 1932 r. w sprawie zmiany granic okręgów sądów okręgowych w Kaliszu, Łodzi i Piotrkowie, jako zwierzchności hipotecznej.

**Poz. 546.** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. w sprawie rodzajów przedsiębiorstw i zakładów pracy państwowych i samorządowych oraz kategoryj zatrudnionych w nich robotników, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

**Poz. 547.** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o odstąpieniu gminie m. st. Warszawy gruntu państwowego na cele rozbudowy miasta.

---

**Poz. 548. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14 kwietnia 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych, Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Pracy i Opieki Społecznej o dokumentach upoważniających do przekraczania granicy.**

Na podstawie art. 2 ustęp ostatni rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996), art. 6 ust. ostatni rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 799), oraz art. 20 i 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465), zarządza się co następuje:

**I. Postanowienia ogólne.**

§ 1. O ile rozporządzenie niniejsze (§ 3 i §§ 19—25) lub przepisy specjalne nie stanowią inaczej, dokumentami upoważniającemi do przekraczania granicy są:

a) dla obywateli polskich, paszporty wystawione przez właściwe władze polskie,
b) dla cudzoziemców, paszporty wystawione przez władze tego państwa, którego są obywatelami, zaopatrzone w zezwolenie (wizę) władzy polskiej, wymagane w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 sierpnia 1926 r. o cudzoziemcach (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 465).

§ 2. Dokumenty przewidziane w § 1 upoważniają w terminie swej ważności:

a) do przekraczania granicy w miejscach oznaczonych w dokumencie lub okre-

ślonych specjalnemi przepisami, odnoszącemi się do poszczególnych rodzajów ruchu granicznego, a w braku takiego ograniczenia przez wszystkie punkty przejściowe otwarte dla ruchu osobowego,

b) do udawania się na obszar oznaczony w dokumencie lub określony specjalnemi przepisami, o których mowa w punkcie poprzednim.

§ 3. 1. Organa kontroli paszportowej nie dopuszczą do przekroczenia granicy osób, przybywających na granicę państwową bez ważnego dokumentu, upoważniającego do przekroczenia granicy, a niezwolnionych od obowiązku posiadania takiego dokumentu. Osoby, wjeżdżające do Rzeczypospolitej bez dokumentu upoważniającego do przekroczenia granicy, mogą być jednak przepuszczone przez granicę, jeżeli udowodnią, że posiadają obywatelstwo polskie.

2. Organa kontroli paszportowej sprawdzają dokumenty tylko pod względem formalnym, natomiast nie mają prawa badać, czy zachodzą warunki, od których zależy uzyskanie dokumentu lub wizy. Jeżeli jednak są im wiadome fakty, któreby czyniły niedopuszczalnemi wyjazd lub przyjazd posiadacza dokumentu, wówczas organa kontroli paszportowej mogą nie dopuścić podróżnego do przekroczenia granicy, po zasięgnięciu decyzji starosty właściwego dla punktu przejściowego.

## II. Paszporty.

§ 4. 1. Paszporty dla obywateli polskich dzielą się na:

a) jednoosobowe lub rodzinne,

b) zbiorowe,

c) dyplomatyczne,

d) służbowe.

2. Do wystawiania paszportów używa się druków urzędowych według załączonych wzorów (Nr. 1, 2, 3). Do paszportów mogą być dołączane kartki dla celów statystycznych.

§ 5. 1. Władzami właściwemi do wystawiania paszportów wymienionych w § 4 ust. 1 p. a) i d) są: na obszarze Rzeczypospolitej powiatowe władze administracji ogólnej, a zagranicą właściwe polskie urzędy konsularne lub dyplomatyczne. Władze te nazywane są w niniejszem rozporządzeniu władzami paszportowemi.

2. Miejscowo właściwą jest ta władza, w której okręgu osoba, starająca się o paszport, posiada miejsce zamieszkania, a w braku miejsca zamieszkania ta władza, w której okręgu dana osoba przebywa.

3. Władza paszportowa miejscowo niewłaściwa może wystawić paszport tylko wyjątkowo, w razie konieczności pilnego wyjazdu, gdy udanie się do właściwej władzy jest dla osoby, starającej się o paszport szczególnie utrudnione lub spowodowałoby zwłokę, udaremniającą osiągnięcie celu podróży a zawiadomiona o tem władza właściwa nie sprzeciwi się wydaniu paszportu.

4. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, w których osiągnięcie powyższej zgody na czas nie byłoby możliwe a poza tem istnieją wszystkie warunki wymagane do wystawienia paszportu w myśl § 6 i niema przeszkód w myśl §§ 7 i 8, władza paszportowa miejscowo niewłaściwa może samodzielnie wystawić paszport, zawiadamiając o tem niezwłocznie właściwą władzę.

§ 6. 1. Kto pragnie uzyskać poszport winien wnieść odpowiednią prośbę do właściwej władzy paszportowej, przedstawiając zarazem:

a) dowód pozwalający stwierdzić obywatelstwo polskie,

b) dowód zamieszkania w miejscowości, należącej do okręgu działania władzy paszportowej (§ 5 ust. 2),

c) dwie jednakowe fotografje osoby, na której nazwisko paszport ma być wystawiony, nienaklejone, o rozmiarze około 4½×6 cm., przedstawiające dokładnie twarz bez nakrycia głowy i umożliwiające stwierdzenie tożsamości przedstawionych na nich osób.

2) Osoby, wyjeżdżające z granic Rzeczypospolitej a podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu winny oprócz dokumentów wymienionych w ust. 1 przedstawić dowód, że ze względu na przepisy o powszechnym obowiązku wojskowym niema przeszkód na wyjazd ich za granicę; osoby zaś, wyjeżdżające do krajów zamorskich, z wyjątkiem osób wymienionych w art. 1 ust. 3 p. a) i b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 799), winny ponadto przedstawić jedno z zaświadczeń wymienionych w §§ 26 i 27 niniejszego rozporządzenia.

3. Władza paszportowa może przed załatwieniem prośby zażądać dodatkowo wyjaśnień i dokumentów, potrzebnych do stwierdzenia dopuszczalności wydania paszportu. Władza ta może również zwolnić od przedstawienia dowodów wymienionych w ust. 1 p. a), jeżeli dane, o których mowa w tym punkcie, są władzy znane lub wynikają niewątpliwie z innych okoliczności. To samo uprawnienie przysługuje władzy w stosunku do osób podlegających powszechnemu obowiązkowi wojskowemu.

§ 7. Władza odmówi wydania paszportu na wyjazd z Rzeczypospolitej:

a) jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż wydanie paszportu na wyjazd zagranicę może zagrażać dobru państwa albo bezpieczeństwu, spokojowi lub porządkowi publicznemu,

b) osobom, które w myśl prawa cywilnego znajdują się pod władzą osób innych a nie przedstawią dowodu, iż otrzymały od nich względnie od właściwego sądu opiekuńczego pozwolenia na wyjazd,

c) osobom, mającym odbyć karę pozbawienia wolności oraz osobom poszukiwanym w celu wykonania nakazu aresztowania lub doprowadzenia, wydanego przez władzę sądową lub administracyjną w postępowaniu o przestępstwo zagrożone pozbawieniem wolności.

§ 8. Władza może odmówić wystawienia paszportu, jeżeli osoba starająca się o paszport, ma pod swoją pieczą inne osoby, a istnieje uzasadnione przypuszczenie, iż wyjeżdżając nie zapewni im dostatecznej opieki.

§ 9. Przy wydaniu paszportów osobom, podlegającym powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, mają zastosowanie oprócz niniejszego rozporządzenia również przepisy §§ 449 do 473 rozporządzenia wykonawczego z dnia 16 marca 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 270) do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym.

§ 10. 1. Do paszportu wystawionego dla jednej osoby mogą być, w wypadku odbywania wspólnej podróży, dopisani:

a) żona, w paszporcie męża,

b) dzieci, nie mające jeszcze ukończonych 16-tu lat, w paszporcie matki, ojca lub opiekuna,

c) rodzeństwo, nie mające jeszcze 16-tu lat, w paszporcie pełnoletniego brata lub siostry.

2. Dzieci, mające ponad 16 lat jak również nie mające ukończonych 16-tu lat, lecz odbywające podróż nie w towarzystwie osób wymienionych w ust. 1 p. a) i c), muszą mieć osobne paszporty.

§ 11. 1. Paszporty mogą być wystawiane na okres najwyżej trzechletni i w czasie swej ważności upoważniają do wielokrotnego przekraczania granicy państwowej oraz do udawania się zagranicę do kraju lub krajów wskazanych w paszporcie.

2. Władza paszportowa może ograniczyć zarówno okres ważności paszportu jako też ilość dozwolonych przekroczeń granicy.

§ 12. Kraje,na które paszport jest ważny, oznacza władza, wystawiająca paszport, w odpowiedniej rubryce książeczki paszportowej jednym z następujących sposobów:

a) „Wszystkie kraje w Europie i poza Europą“,

b) „Wszystkie kraje europejskie“,

c) „Wszystkie kraje europejskie z wyjątkiem . . . . . . .“,

d) „ . . . . . . . . . . . . .“,
(wymienić kraj do którego wyjazd następuje).

§ 13. W miejsce zaginionego lub zniszczonego paszportu, wystawionego przez władze polskie, właścicielowi może być wystawiony bądź duplikat przez władzę, która wydała pierwotny dokument, bądź też — stosownie do okoliczności — wydany nowy paszport, przy zastosowaniu zwyczajnego postępowania, obowiązującego przy wydawaniu dokumentu na przekroczenie granicy.

§ 14. 1. Przed upływem swej ważności, paszport może być przedłużony względnie, po upływie ważności, wznowiony przez właściwą władzę na dalszy okres najwyżej dwuletni, przyczem łączny czas ważności od chwili wystawienia paszportu nie może przekroczyć 5 lat.

2. Na prośbę interesowanej osoby, może być przedłużoną ważność paszportu, wystawionego z krótszym terminem niż przewidziany w § 11 ust. 1, jak również mogą być uchylone lub złagodzone ograniczenia co do ilości dozwolonych przekroczeń granicy.

Zmian powyższych dokonywa władza, która wystawiła paszport, przyczem postanowienia § 5 ust. 3 i 4 mają odpowiednie zastosowanie.

3. Ważność paszportu, wystawionego przez władze krajowe, z terminem krótszym niż przewidziany w § 11 ust. 1, może samodzielnie przedłużyć urząd konsularny, w którego okręgu przebywa dana osoba, jeżeli niedające się przewidzieć wypadki np. obłożna choroba, przerwa komunikacji i t. p. uniemożliwiają powrót do kraju w terminie ważności paszportu.

§ 15. 1. Zarówno przy przedłużaniu i wznawianiu ważności jak i przy wystawianiu nowego paszportu w miejsce dawnego (§§ 13 i 14 ust. 1), władza winna zbadać czy właściciel nie utracił warunków potrzebnych do uzyskania paszportu (§§ 6, 7 i 8).

2. Władza, która paszport wystawiła winna go unieważnić względnie spowodować jego unieważnienie, jeżeli zajdą lub staną się wiadome istniejące już przed wystawieniem paszportu okoliczności, uzasadniające odmowę wydania paszportu.

3. W wypadkach przewidzianych w ust. 2, jeśli zwłoka grozi niebezpieczeństwem, każda władza paszportowa może zatrzymać tymczasowo paszport, zawiadamiając o tem równocześnie właściwą władzę, do której należy ostatecznie decyzja.

§ 16. 1. Zbiorowe paszporty przewidziane w § 4 ust. 1 p. b) mogą otrzymać grupy składające się co najmniej z 10-ciu osób, odbywające wspólną podróż za granicę, jeżeli podróż zostanie uznana za posiadającą znaczenie dla interesów państwowych, gospodarczych, kulturalnych lub społecznych.

2. Zbiorowe paszporty mogą być wystawione na czas nieprzekraczający dwóch miesięcy i nie mogą być przedłużone.

3. Jeden paszport zbiorowy może obejmować nie więcej niż 50 osób; jeżeli grupa osób, zamierzająca odbyć wspólną podróż, obejmuje więcej niż 50 uczestników, wówczas organizatorzy powinni podzielić uczestników na mniejsze grupy, liczące nie więcej niż po 50 osób i uzyskać paszporty zbiorowe dla każdej z tych grup oddzielnie.

4. Wojewódzka władza administracji ogólnej, w której okręgu organizuje się podróż, decyduje o wystawieniu zbiorowego paszportu i wyznacza do załatwienia sprawy podległą sobie powiatową władzę administracji ogólnej.

5. Przy wystawianiu paszportów zbiorowych mają odpowiednie zastosowanie przepisy, zawarte w § 6 ust. 1 p. a) oraz w § 7; przepisy zawarte w § 6 ust. 1 p. b), c) i ustępie 2 oraz w § 8 stosują się tylko wówczas, gdy pobyt za granicą ma trwać dłużej niż 4 tygodnie. Natomiast każda osoba objęta zbiorowym paszportem musi posiadać właściwy dowód, zaopatrzony w fotografję, stwierdzający jej tożsamość i mieć go przy sobie w czasie trwania podróży.

6. Potrzebne załączniki i poświadczenia (punkt 5) winni organizatorzy przynajmniej na 10 dni przed zamierzonym wyjazdem przedstawić władzy, wyznaczonej do wystawienia paszportu zbiorowego.

§ 17. 1. Paszporty dyplomatyczne wystawia Ministerstwo Spraw Zagranicznych na drukach według wzoru, podanego w załączniku Nr. 3; przysługują one:

a) Głowie Państwa,

b) Członkom Rządu, Podsekretarzom Stanu, Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych, Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli Państwa, Szefowi Sztabu Głównego, Szefowi Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej oraz Marszałkom Sejmu i Senatu,

c) Kardynałom,

d) urzędnikom etatowym I kategorji Ministerstwa -Spraw Zagranicznych i urzędów temu Ministerstwu podległych,

e) kurjerom dyplomatycznym,

f) byłym Ministrom Spraw Zagranicznych,

g) żonom i nieletnim dzieciom osób wymienionych pod a), b), d), f).

2. Minister Spraw Zagranicznych może w wyjątkowych wypadkach polecić wystawienie paszportu dyplomatycznego również osobom niewymienionym w ust. 1, jeżeli wymagają tego względy natury państwowej.

§ 18. 1. Paszporty służbowe na drukach według wzoru Nr. 1 wystawiają:

a) władze wymienione w § 5 ust. 1 dla osób, wyjeżdżających za granicę w charakterze urzędowym z polecenia władzy państwowej,

b) Ministerstwo Spraw Zagranicznych dla swych urzędników, którym nie przysługuje prawo otrzymania paszportów dyplomatycznych na zasadzie § 17 oraz dla innych osób, delegowanych za granicę przez to Ministerstwo.

2. Władza, wystawiająca paszport służbowy, umieszcza na pierwszej stronie paszportu stempel z napisem „Służbowy-Service" oraz pieczęć urzędową i podpis.

## III. Inne dokumenty upoważniające do przekraczania granicy.

§ 19. Za dokumenty upoważniające do przekroczenia granicy uznaje się oprócz paszportów:

a) przepustki i legitymacje graniczne oraz dokumenty podróży, wydawane na podstawie umów międzypaństwowych,

b) dokumenty, posiadane przez cudzoziemców i zastępujące paszport zagraniczny w myśl przepisów kraju przez który zostały wystawione, o ile są zaopatrzone w wizę palską,

c) dowody tożsamości dla cudzoziemców, wystawione przez krajowe władze polskie.

§ 20. 1. Przepustki i legitymacje przewidziane w § 19 p. a) są wystawiane w myśl obowiązujących umów międzynarodowych: o urządzeniu i utrzymaniu granicy, o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, turystycznych, komunikacyjnych i innych.

2. O ile wyżej wspomniane umowy nie stanowią inaczej, przepustki i legitymacje, wymienione w ust. 1 niniejszego paragrafu, uprawniają do przekraczania granicy w punktach w nich wymienionych i do udania się na obszar w nich określony.

§ 21. Cudzoziemcom, którzy nie mogą uzyskać od swoich władz państwowych właściwych dokumentów mogą być wystawione przez powiatowe władze administracji ogólnej dowody tożsamości, wymienione w § 19 p. c) (wzory Nr. 4 i 5). Dowody te uprawniają do przekroczenia granicy Rzeczypospolitej tylko przy wyjeździe, o ile nie zostaną zaopatrzone w zezwolenie (wizę) na wjazd do Rzeczypospolitej (§ 1 p. b).

§ 22. 1. Pasażerowie statków, zawijający z zagranicy do portów polskich, nieposiadający dokumentów upoważniających do przekraczania granicy Rzeczypospolitej, mogą wysiadać na ląd tylko po uprzedniem uzyskaniu od powiatowej władzy administracji ogólnej przepustki lądowej i pasażerskiej (wzór Nr. 6). Przepustka taka jest ważna tylko w czasie postoju staków w porcie i nie uprawnia właściciela do wydalania się poza obręb portu oraz miasta portowego.

2. Przepustka może być wystawiona, jeżeli względy bezpieczeństwa lub porządku publicznego nie sprzeciwiają się jej udzieleniu, a cudzoziemiec posiada bilet dalszej podróży, dowód stwierdzający jego przynależność państwową oraz poświadczenie kapitana statku, że jest pasażerem statku.

3. Jeżeli posiadacz przepustki lądowej pasażerskiej zamierza się wydalić poza obręb portu oraz miasta portowego, obowiązany jest zwrócić się o stosowne zezwolenie do powiatowej władzy administracji ogólnej.

§ 23. 1. Członkowie załogi statków, zawijających z zagranicy do portów polskich, mogą

w czasie postoju statku wysiadać na ląd i poruszać się swobodnie w obrębie portu i miasta portowego, choćby nieposiadali dokumentu, upoważniającego do przekraczania granicy Rzeczypospolitej, jeżeli wylegitymują się dowodem, stwierdzającym ich zajęcie jako członków załogi.

2. Jeżeli względy bezpieczeństwa lub porządku publicznego tego wymagają, właściwa powiatowa władza administracji ogólnej może w poszczególnych wypadkach uzależnić wylądowanie członków załogi od uzyskania przepustki marynarskiej (wzór Nr. 7).

3. Przepustka marynarska może być wydana członkom załogi na podstawie dowodu stwierdzającego przynależność do załogi statku i zezwolenia kapitana statku na opuszczenie statku.

4. Postanowienia zawarte w § 22 ust. 3 mają odpowiednie zastosowanie również do członków załogi statków.

§ 24. 1. Jeżeli cudzoziemiec zamierza przejechać przez obszar Rzeczypospolitej Polskiej a z usprawiedliwionych powodów nie zdążył uzyskać wizy przejazdowej w Konsulacie Rzeczypospolitej zagranicą, powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa dla danego granicznego punktu przejściowego, może — za pośrednictwem organu granicznej kontroli paszportowej — wydać zezwolenie na przekroczenie granicy w celu przejazdu przez ten obszar.

2. Zezwolenie na przekroczenie granicy, o którem mowa w ust. 1, wystawione według wzoru Nr. 8, może być wydane z ważnością do dwóch dni, licząc od chwili przekroczenia granicy, jeżeli:

a) podróż odbywa się koleją i przekroczenie granicy nastąpi na jednej z granicznych stacyj kolejowych, otwartych dla międzynarodowego ruchn osobowego,

b) cudzoziemiec wykaże się ważnym paszportem swego państwa, zaopatrzonym w wizę kraju, do którego się udaje względnie wizę przejazdową jednego z krajów, sąsiadujących z Rzecząpospolitą, przez który musi przejeżdżać oraz biletem jazdy ważnym na bezpośredni przejazd do kraju przeznaczenia,

c) władza uzna, że pobyt jego na obszarze Rzeczypospolitej może być dopuszczony bez szkody dla dobra państwa.

§ 25. 1. Zezwolenie na przekroczenie granicy, o którem mowa w § 24, może być odmówione obywatelom kraju, który w analogicznych wypadkach nie stosuje wzajemności względem obywateli polskich.

2. Od obowiązku posiadania obcej wizy wjazdowej względnie przejazdowej, o których mowa w § 24 nst. 2 p. b), zwolnione są osoby, które po przejeździe przez obszar Rzeczypospolitej — przejeżdżają przez kraj względnie udają się do kraju, który takich wiz od nich nie wymaga. Od posiadania wiz wjazdowych zwolnione są także osoby, które po przejeździe przez obszar wymieniony powyżej powracają do kraju macierzystego.

## IV. Paszporty dla emigrantów.

§ 26. Osoba, wyjeżdżająca zagranicę w celu poszukiwania lub wykonywania pracy zarobkowej, w celach osadnictwa lub w celu udania się do swego małżonka, krewnych lub powinowatych, którzy już poprzednio wyemigrowali, albo wyjeżdżająca razem z emigrantem, jako członek rodziny, winna w celu otrzymania paszportu zagranicznego przedstawić, oprócz dowodów wymienionych w § 6, ust. 1 i 2, także zaświadczenie, wydane w myśl art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1927 r. o emigracji (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 799)

§ 27. 1. Jeżeli, bez względu na podany przez stronę powód wyjazdu, okoliczności wskazują na to, że osoba, zamierzająca wyjechać zagranicę, należy do kategoryj osób, wymienionych w § 26, a nie przedstawia wymienionego tamże zaświadczenia, wówczas winna stwierdzić pisemnie lub protokólarnie, iż nie wyjeżdża w celu emigracyjnym i wykazać to w sposób dla władzy wiarogodny.

2. Jako wystarczający dowód, iż wyjazd nie ma charakteru emigracyjnego, służy poświadczenie o nieuznaniu danej osoby za emigranta, wydane w myśl § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 6, poz. 37), lub zaświadczenie Konsula Rzeczypospolitej, iż przyjazd do danej miejscowości ma charakter przejściowy i jest wskazany w celu załatwienia spraw rodzinnych, majątkowych lub innych interesów osobistych.

§ 28. Dopisywanie osób, wymienionych w § 10, ust. 1, do paszportu wydanego w celach emigracyjnych, może nastąpić tylko po złożeniu zaświadczenia wymaganego w myśl § 26.

§ 29. Minister Spraw Wewnętrznych może wyznaczyć władzę paszportową do wystawiania w trybie wyjątkowym paszportów emigrantom, dla których uzyskanie paszportów od właściwej władzy paszportowej byłoby szczególnie utrudnione.

## V. Postanowienia końcowe.

§ 30. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia następującego po dniu ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą §§ 18 i 19 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 listopada 1929 r. o ruchu cudzoziemców (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 575) oraz wszystkie dotychczasowe przepisy wydane w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem *).

---

*) Załączników nie przedrukowano.

**Poz. 549. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie zmiany w rozporządzeniu z dnia 12 maja 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności.**

Na podstawie art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 76) zarządza się co następuje:

§ 1. Załącznik Nr. 4 do § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 12 maja 1927 r. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 450) otrzymuje brzmienie następujące:

Wzór D.

Powiat . . . . . . .
Województwo . . . .

WYKAZ

**załączonych sprawozdań urzędów parafjalnych i metrykalnych o ruchu naturalnym ludności za kwartał . . . . roku 193. .**

Do Głównego Urzędu Statystycznego
Warszawa, Aleje Jerozolimskie 32.

| Liczba porządkowa | Nazwa urzędu parafjalnego lub metrykalnego | Siedziba urzędu | W nadesłanych sprawozdaniach było zarejestrowanych faktów | | | | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | Małżeństw (wzór A) | Urodzeń (wzór B) | Zgonów (wzór C) | W tem zgonów niemowląt (do 1 roku) | |
| | | | | | | | |

Powyższy wykaz obejmuje wszystkie urzędy parafjalne i metrykalne na terenie powiatu (o ile są braki, wskazać jakie i z jakiego powodu).

Pieczęć: Starosta . . . . . . .

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

**Poz. 550.** Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 19 maja 1932 r. w sprawie zmiany w przepisach o ruchu tramwajów elektrycznych w miastach.

**Poz. 551.** Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 czerwca w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 6 marca 1930 r. o przyznawaniu nagród za przyczynienie się do wykrycia przestępstw podlegających ustawie karnej skarbowej.

**Poz. 552.** Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 czerwca 1932 r. w sprawie zmian w organizacji urzędów skarbowych oraz komisyj szacunkowych do spraw podatków dochodowego i przemysłowego w okręgu administracyjnym izby skarbowej w Grudziądzu.

**Poz. 553.** Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 czerwca 1932 r. w sprawie zmiany okręgów sądów grodzkich w Iłży i Lipsku w okręgu sądu okręgowego w Radomiu.

**Poz. 554.** Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 czerwca 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu przepisów tymczasowych o kosztach sądowych obowiązujących w okręgach sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

**z 11 lipca Nr. 58 Rok 1932.**

**Poz. 555. Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1932 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zebezpieczeniu na wypadek bezrobocia *).**

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 399) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650) w brzmieniu obowiązującem od dnia 11 lipca 1932 r. z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych:

1) Ustawą z dnia 28 stycznia 1925 r. w sprawie zmiany art .13 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 97).

2) Ustawą z dnia 28 października 1925 r. o zmianie niektórych przepisów ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz U. R. P. Nr. 120, poz. 863).

3) Ustawą z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413).

4) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911).

5) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o zmianie artykułów 7 i 36 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 199).

6) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu

*) W wyjątkach.

karno-administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365).

7) Ustawą z dnia 23 marca 1929 r., zmieniającą artykuły 5 i 38 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P.Nr. 23, poz. 235).

8) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r., zawierającego „Prawo o ustroju sądów powszechnych" (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 626).

9) Ustawą z dnia 17 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 399).

Załącznik do obwieszczenia Min. Pr. i Op. Społ. z dnia 24 czerwca 1932 r. (poz. 555).

## I. Zakres działania.

Art. 1.

Obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia podlegają w myśl niniejszej ustawy robotnicy bez różnicy płci, po ukończeniu 16 lat życia, pozostający w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych, górniczych, hutniczych, handlowych, komunikacyjnych i przewozowych, oraz w innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają co najmniej 5 pracowników.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia, na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej, rozszerzyć obowiązek zabezpieczenia na wypadek bezrobocia na robotników przedsiębiorstw i zakładów pracy, wymienionych w ust. 1, zatrudniających mniej niż 5 pracowników.

Co się tyczy robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach i zakładach pracy państwowych i samorządowych, Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej określi w drodze rozporządzeń rodzaje przedsiębiorstw i zakładów pracy, oraz kategorje robotników, które mają podlegać obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Art. 2.

Uprawnionymi do korzystania z zasiłków, niniejszą ustawą przewidzianych, są robotnicy, podlegający obowiązkowi zabezpieczenia na podstawie art. 1, których stosunek najmu pracy został rozwiązany i którzy w 12 miesiącach przed dniem zgłoszenia prawa do zasiłków podlegali co najmniej przez 26 tygodni temu obowiązkowi.

Za tydzień w rozumieniu przepisu ustępu poprzedniego uważa się 6 dni pracy, przyczem przypadające na dzień pracy święto zalicza się jako dzień pracy. Wrazie niekorzystnego stanu rynku pracy Minister Pracy i Opieki Społecznej może wydać rozporządzenie o zmniejszeniu liczby dni pracy, określonych w poprzedniem zdaniu.

Zgłoszenie bezrobocia winno być dokonane w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy, w jego oddziale lub w jednej z instytucyj zastępczych, przewidzianych w art. 22, zgodnie z przepisami, wydanemi na podstawie pkt. d. art. 30.

Czas, spędzony w służbie wojskowej, oraz czas choroby, stanowią przerwę, o którą przedłuża się okres, przewidziany w ustępie 1 niniejszego artykułu.

Zabezpieczeni, których głównem źródłem utrzymania nie jest praca najemna, nie są uprawnionymi do zasiłków, przewidzianych niniejszą ustawą.Szczegółowe przepisy w tej sprawie wyda Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 3.

Prawo do świadczeń na wypadek bezrobocia może przyznać Minister Pracy i Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia również tym robotnikom, pozostającym w stosunku najmu pracy w zakładach pracy, wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy, których zarobek tygodniowy z powodu ograniczenia produkcji nie przekracza pełnego umówionego zarobku za 3 dni pracy.

Zasiłek dla tej kategorji osób określi w każdym wypadku Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia w granicach od 30% do 50% normy zasiłku, przewidzianej w art.11 niniejszej ustawy, zależnie od ilości dni przepracowanych.

Przyznanie prawa do zasiłków robotnikom, wymienionym w ust. 1 może nastąpić jedynie, jeśli Minister Pracy i Opieki Społecznej stwierdzi na podstawie danych, zawartych we wniosku Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, że wydatki na te zasiłki znajdą pokrycie w ramach budżetu Funduszu Bezrobocia, ustalonego na dany rok budżetowy.

Art. 4.

Wykluczeni od prawa do świadczeń zabezpieczeniowych są zabezpieczeni, którzy pozostają bez pracy:

a) w czasie pobierania zasiłków, przysługujących im z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, jak również po ich wyczerpaniu, oraz w wypadkach, w których przymus ubezpieczenia na wypadek choroby nie został wykonany, jeśli stan zdrowia nie pozwala im na podjęcie właściwej pracy;

b) na skutek inwalidztwa;

c) na skutek strajku podczas jego trwania;

d) na skutek okoliczności, powstałych z winy robotnika, które w myśl obowiązujących ustaw powodują natychmiastowe wydalenie z pracy do czasu zgłoszenia przez robotnika nowego wypadku utraty pracy.

W wypadkach spornych co do winy wydalonego robotnika zarząd obwodowy ma prawo zawiesić wypłatę zapomogi do wyroku sądowego. Robotnik, uznany za niewinnego, któremu od pracodawcy przysądzone zostało wyrokiem sądowym odszkodowanie, otrzyma z Funduszu Bezrobocia zapomogę w wysokości, odpowiadającej nadwyżce należnych mu zapomóg nad przysądzonem mu odszkodowaniem.

Art. 5.

Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami przysługuje prawo zwalniania od obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia robotników, którzy są zatrudnieni w zakładach czynnych krócej niż 6 miesięcy w ciągu roku, oraz robotników, zatrudnionych przy robotach meljoracyjnych, które trwają krócej niż 8 miesięcy w ciągu roku.

## II. Fundusze.

Art. 6.

Celem wykonania obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia i pokrycia płynących stąd wydatków tworzy się przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej „Fundusz Bezrobocia“, który czerpie swe dochody:

a) z wkładek zakładów pracy, zatrudniających robotników, którzy podlegają zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia;
b) z dopłat Skarbu Państwa;
c) z odsetek od kapitałów, stanowiących Fundusz Bezrobocia;
d) z dochodów nadzwyczajnych, płynących z darów, zapisów, dotacji Sejmu, Rządu lub samorządów;
e) z kar pieniężnych, nakładanych za przekroczenie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 7.

Podstawą do wymiaru wkładek jest faktyczny zarobek robotnika, obliczany zgodnie z przepisami niniejszego artykułu.

Wysokość wkładki, obliczanej od każdorazowo wypłacanych zarobków, wynosi 2% sumy, służącej za podstawę do wymiaru wkładek, przyczem suma poniżej 50 groszy zaokrągla się do 50 groszy, zaś suma powyżej 50 groszy zaokrągla się do 1 złotego.

Dla otrzymania zarobku dziennego, służącego za podstawę do obliczania wkładki, dzieli się sumę wypłaconego robotnikowi za ostatni okres płatniczy zarobku bez uwzględnienia jakichkolwiek potrąceń przez liczbę dni, za które zarobek ten został wypłacony.

Przypadającą za zabezpieczenie robotnika wkładkę dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 1,5% płaci pracodawca z własnych funduszów, zaś 0,5% robotnik.

Wkładka za podlegającego obowiązkowi zabezpieczenia robotnika sezonowego wynosi 4% od każdorazowo wypłacanych temu robotnikowi zarobków, przyczem ma zastosowanie najwyższa norma, przewidziana w ust. 3 niniejszego artykułu.

Za robotników sezonowych w rozumieniu przepisu ustępu poprzedniego nie uważa się bezrobotnych, zatrudnionych przy robotach publicznych, prowadzonych dla zatrudnienia bezrobotnych (art. 39) z sum, asygnowanych na ten cel z funduszów Skarbu Państwa lub samorządu terytorjalnego.

Przypadającą za zabezpieczenie robotnika sezonowego wkładkę w wysokości 4% dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 2% płaci pracodawca z własnych funduszów, zaś 2% robotnik.

Za uiszczenie wkładki odpowiada pracodawca, który część wkładki, przypadającą od robotnika, potrąca przy każdorazowej wypłacie należnego robotnikowi zarobku. Część wkładki, przypadająca na robotnika, niepotrącona z jakiejkolwiek przyczyny przy wypłacie zarobku, nie może być potrącona przy wypłatach następnych, natomiast winna być uiszczona przez pracodawcę z własnych funduszów.

Wkładki zakładów pracy, przewidziane w niniejszym artykule, winny być co miesiąc zdołu, najpóźniej do dnia 20 następującego miesiąca, zaś jeśli idzie o zakłady pracy górniczo-hutnicze — do dnia 25 następującego miesiąca przekazane do Funduszu Bezrobocia, względnie do instytucyj przez niego wskazanych.

## III. Świadczenia.

Art. 11.

Uprawnieni do pobierania zasiłku w myśl art. 2 otrzymują zasiłek pieniężny z Funduszu Bezrobocia oraz mogą otrzymać odpowiednie sumy na pokrycie kosztów przejazdu do miejscowości, w której mają zapewnioną pracę.

Podstawę wymiaru zasiłku dla uprawnionego do niego robotnika stanowi przeciętny dzienny zarobek w podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia ostatnich 13 tygodniach, przepracowanych przed dniem zgłoszenia się o zasiłek.

Dla otrzymania przeciętnego zarobku, stanowiącego podstawę do obliczenia zasiłku dla robotnika, dzieli się sumę zarobków, wypłaconych robotnikowi w ciągu ostatnich 13 tygodni, przepracowanych przed dniem zgłoszenia się o zasiłek, a podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia, bez jakichkolwiek potrąceń, przez liczbę dni, za które zarobki te zostały wypłacone. O ile obliczony w ten sposób zarobek przeciętny wyniesie więcej niż 6 złotych, wówczas zasiłek oblicza się od 6 złotych.

Art. 12.

Zasiłek dla bezrobotnego składa się z zasiłku zasadniczego i dodatku rodzinnego.

Zasiłek zasadniczy wynosi 30% podstawy wymiaru zasiłku (art. 11).

Dodatek rodzinny wynosi:

5% podstawy wymiaru zasiłku — dla bezrobotnego, obarczonego rodziną, złożoną z 1 — 2 osób,

10% podstawy wymiaru zasiłku — dla bezrobotnego, obarczonego rodziną, złożoną z 3 — 5 osób,

20% podstawy wymiaru zasiłku — dla bezrobotnego, obarczonego rodziną, złożoną z więcej niż 5 osób.

Zasiłki nie podlegają zajęciu sądowemu ani administracyjnemu.

Art. 13.

Do rodziny zalicza się pozostających na wyłącznem utrzymaniu bezrobotnego:

a) żonę niezarobkującą, względnie męża;

b) dzieci i pasierbów w wieku do 16 lat życia, o ile nie zarobkują oraz w wieku ponad 16 lat życia, o ile są niezdolni do zarobkowania;

c) dzieci i pasierbów w wieku od 16 do 18 lat życia, o ile kształcą się w średnich zakładach naukowych ogólnokształcących i zawodowych;

d) rodziców i dziadków niezdolnych do zarobkowania.

Art. 14.

Prawo do pobierania zasiłku na wypadek bezrobocia zaczyna się po 10 dniach, licząc od dnia zarejestrowania się bezrobotnego w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy i trwa najwyżej przez 13 tygodni w ciągu jednego roku, licząc od dnia pobrania pierwszego zasiłku tygodniowego.

W tych jednakże wypadkach, gdy pracownik w razie rozwiązania stosunku najmu pracy bez wypowiedzenia otrzymał odszkodowanie, prawo do pobierania zasiłków na wypadek bezrobocia zaczyna się najwcześniej od dnia, następującego po ukończeniu okresu, za który otrzymał odszkodowanie.

W razie długotrwałego bezrobocia może Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia przedłużyć ten okres do 17 tygodni, jednak tylko w tym przypadku, gdy stwierdzi na podstawie danych, zawartych we wniosku, że wydatki, które spowoduje przedłużenie okresu zasiłkowego, znajdą pokrycie w ramach budżetu Funduszu Bezrobocia, ustalonego na dany rok budżetowy.

Prawo do następnych 13 tygodni zasiłków przysługuje po roku, licząc od dnia pobrania pierwszego zasiłku tygodniowego w okresie poprzednim, o ile zabezpieczony przepracował w tym czasie conajmniej czasokres przewidziany w ust. 1 art. 2 w zakładach pracy, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Wypłata zasiłków dla bezrobotnych odbywa się w ustalonych dniach tygodnia za ubiegły tydzień roboczy, względnie za tę ilość dni, przez które w ubiegłym 7-dniowym okresie zabezpieczony pozostawał bez pracy.

Tydzień roboczy w rozumieniu ustępu poprzedniego nie obejmuje niedziel.

Art. 15.

Bezrobotny, który w trakcie otrzymywania zasiłku na wypadek bezrobocia przystąpił do pracy zarobkowej i ukończył ją, względnie utracił bez winy z jego strony po upływie dni 10, podlega dla otrzymania zasiłku obowiązkowi 10-dniowego wyczekiwania w myśl art. 14 niniejszej ustawy; od wyczekiwania wolny jest bezrobotny, który ukończył nową pracę, względnie utracił ją bez własnej winy przed upływem 10 dni.

Art. 16.

Prawo do pobierania zasiłku na wypadek bezrobocia traci robotnik:

a) jeżeli nie przyjmie odpowiedniej pracy, wskazanej mu przez państwowy urząd pośrednictwa pracy na warunkach, w danej miejscowości ogólnie przyjętych, z wyjątkiem, jeżeli odmówi przyjęcia pracy w zakładach, objętych strajkiem lub lokautem.

Praca winna być uważana za odpowiednią, o ile odpowiada zdolnościom fizycznym bezrobotnego, nie jest niebezpieczna ani dla jego zdrowia, ani moralności, jeżeli jest opłacana wystarczająco wedle przyjętych w danej miejscowości norm i nie spowoduje dla bezrobotnego poważnych przeszkód przy powrocie do jego pracy zawodowej.

Bezrobotny może odmówić przyjęcia pracy poza miejscem swego zamieszkania z przyczyny niedostarczenia mu odpowiedniego mieszkania w miejscowości, w której mu pracę zaofiarowano;

b) jeżeli nie stosuje się do przepisów niniejszej ustawy, lub też do postanowień, na jej podstawie wydanych;

c) jeżeli dobrowolnie z przyczyn nieuzasadnionych rozwiązał stosunek najmu pracy.

Art. 19.

Organami miejscowemi Funduszu Bezrobocia są zarządy obwodowe. Ilość ich, właściwość terytorjalną oraz siedziby określa Minister Pracy i Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia.

W skład zarządu obwodowego wchodzą:

a) kierownik państwowego urzędu pośrednictwa pracy, jako przewodniczący;

b) 3 przedstawicieli robotników;

c) 2 przedstawicieli pracodawców;

d) 2 przedstawicieli samorządu.

Osoby, wymienione pod lit. b), c) i d), powołuje na okres 3 lat w sposób analogiczny, przewidziany w art. 17 niniejszej ustawy, Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia na wniosek, przedłożony przez kierownika państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

Art. 20.

Do zakresu działania zarządu obwodowego funduszu bezrobocia należy:

a) uskutecznianie poboru wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia, wypłacanie zasiłków i oznaczanie ich wysokości zależnie od zarobku zabezpieczanego oraz wykonywania wszystkich innych czynności, związanych z poborem wkładek i wypłatą zasiłków, względnie wykonywanie kontroli nad temi czynnościami, uskutecznianemi w myśl art. 22 niniejszej ustawy przez gminy lub instytucje społeczne;
b) wprowadzenie rejestracji bezrobotnych, zgłaszających swe prawo do zasiłku, oraz otrzymywanie i prowadzenie ewidencji tychże;
c) załatwianie wszystkich czynności, przekazanych zarządowi obwodowemu przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

Art. 21.

Czynności, wymienione w poprzednim artykule, wykonywa zarząd obwodowy bądź przez własne biura, lub za pośrednictwem instytucyj, wymienionych w art. 22 niniejszej ustawy, a w szczególności odnośnie do rejestracji i ewidencji bezrobotnych, zgłaszających swe prawo do zasiłku, oraz kontroli, przewidzianej w art. 27 ustawy, za pośrednictwem państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

Art. 22.

Zarząd obwodowy funduszu bezrobocia może za pozwoleniem Zarządu Głównego i za zwrotem kosztów powierzyć czynności na terenie swego działania częściowo lub w całości gminom miejskim i wiejskim oraz powiatowym związkom komunalnym po zasięgnięciu opinji ich władz nadzorczych, kasom chorych i innym instytucjom społecznym o charakterze publiczno-prawnym, które uzna za zaufania godne, a odnośnie do rejestracji i ewidencji bezrobotnych oraz wykonywania nad nimi kontroli — państwowym urzędom pośrednictwa pracy, które dotyczące zlecenie otrzymać mają od Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 23.

Gminy oraz powiatowe związki komunalne, którym zarząd obwodowy powierzył w myśl art. 22 niniejszej ustawy wykonywanie zastępczo swych czynności, obowiązane są powierzone im czynności w myśl otrzymanych instrukcji wykonać bezwzględnie, instytucje społeczne zaś jedynie wówczas, jeżeli na wykonanie tych czynności wyraziły swą zgodę. W tym wypadku instytucje te wykonywać muszą przekazane im czynności przez cały umówiony okres, a jeżeli taki nie został oznaczony, aż do zrzeczenia się tego prawa, o czem najmniej na 3 miesiące przedtem muszą zawiadomić zarząd obwodowy.

Zarząd obwodowy może w każdej chwili cofnąć upoważnienie, udzielone instytucjom wymienionym w art. 22 niniejszej ustawy.

Art. 24.

Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może zwolnić gminy oraz powiatowe związki komunalne na ich prośbę od wykonywania czynności, powierzonych im przez zarząd obwodowy funduszu bezrobocia. Zwolnienie to nastąpić musi, jeżeli powierzone gminom oraz powiatowym związkom komunalnym czynności nie są zgodne z art. 22 niniejszej ustawy, albo przekraczają możność odnośnych gmin oraz powiatowych związków komunalnych.

Do czasu uzyskania tego zwolnienia gminy oraz powiatowe związki komunalne są obowiązane powierzone im czynności wykonywać w całym zakresie.

Art. 25.

Za wszystkie swoje czynności jest zarząd obwodowy odpowiedzialny przed Zarządem Głównym Funduszu Bezrobocia.

Art. 26.

Regulamin Zarządu Głównego, zarządu obwodowego i obwodowych komisyj odwoławczych, jak również regulamin państwowych urzędów pośrednictwa pracy, względnie ich oddziałów, w sprawie zgłoszeń bezrobotnych celem ich kontroli (art. 28) określą rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia sposób pokrywania kosztów ich działalności i wysokość przypadającego wynagrodzenia dla gmin, państwowych urzędów pośrednictwa pracy oraz instytucyj społecznych za sprawowanie czynności, powierzonych im przez zarząd obwodowy funduszu bezrobocia.

Nadzór nad działalnością obwodowych komisyj odwoławczych sprawuje Minister Pracy i Opieki Społecznej.

## V. Kontrola nad bezrobotnymi.

Art. 27.

Bezrobotny, ubiegający się o zasiłek zabezpieczeniowy, winien zgłosić się do państwowego urzędu pośrednictwa pracy, względnie jego oddziału, i przedłożyć dowody, stwierdzające rozwiązanie tego stosunku, oraz poddać się obowiązującym w zakresie rejestracji przepisom.

W razie niemożności wskazania bezrobotnemu odpowiedniej pracy przyznaje zasiłek zarząd obwodowy, względnie upoważnione przez niego w myśl art. 22 instytucje.

Art. 28.

Celem kontroli oraz ewentualnego otrzymania wskazanej mu pracy obowiązany jest bezrobotny przez cały czas pobierania zasiłku zgłaszać się w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy, względnie w jego oddziale, zgodnie z przepisami regulaminu państwowych urzędów pośrednictwa pracy, podanego do wiadomości publicznej.

Za zaniechanie tego obowiązku z przyczyn nieuzasadnionych może bezrobotny być pozbawiony zasiłku na okres 10 dni.

Dla bezrobotnych, mieszkających poza siedzibą państwowego urzędu pośrednictwa pracy, względnie jego oddziału, winien zarząd obwodowy wyznaczyć jako miejsce kontroli gminę lub instytucję społeczną w myśl art. 22 z uwzględnieniem miejscowych warunków komunikacyjnych.

Art. 29.

Zakład pracy, z którym robotnik, ubiegający się o zasiłek zabezpieczeniowy, rozwiązał stosunek najmu pracy, obowiązany jest na żądanie robotnika wydać w ciągu 24 godzin zaświadczenie. Treść zaświadczenia ustali w drodze rozporządzenia Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 30.

Minister Pracy i Opieki Społecznej ma prawo wydać zarządzenie dla poszczególnych obwodów lub gałęzi pracy w przedmiocie zawiadamiania przez pracodawców właściwych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, względnie ich oddziałów, w terminie 3-dniowym o każdem wolnem lub nowoobsadzonem miejscu.

Osobne rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, określą przepisy:

a) o obowiązku zgłaszania miejsc wolnych i zawiadamiania o nowoprzyjętych robotnikach;

b) o postępowaniu przy ustalaniu przynależności do zakresu osób, wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy;

c) o sposobie ściągania wkładek, wymienionych w art. 6 lit. a) niniejszej ustawy;

d) o postępowaniu przy wypłacaniu zasiłków.

## VI. Środki prawne i instytucje odwoławcze.

Art. 31.

Od decyzji zarządu obwodowego funduszu bezrobocia przysługuje zabezpieczonemu w terminie dni 8, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia, prawo odwołania do obwodowej komisji odwoławczej, działającej w siedzibie zarządu obwodowego, która w terminie 14-dniowym, licząc od dnia wniesienia odwołania, wydaje ostateczne rozstrzygnięcie.

Wniesienie odwołania przeciwko wymiarowi zasiłku nie wstrzymuje jego wypłaty.

Art. 32.

Obwodowa komisja odwoławcza orzeka w składzie następującym:

a) przewodniczący lub jego zastępca, mianowani przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia;

b) 1 przedstawiciel robotników;

c) 1 przedstawiciel pracodawców.

Osoby, wymienione pod b) i c), oraz ich zastępców powołuje Zarząd Główny na okres jednego roku. Członkami obwodowej komisji odwoławczej nie mogą być członkowie Zarządu Głównego lub zarządu obwodowego funduszu bezrobocia.

Art. 33.

Minister Pracy i Opieki Społecznej, na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, ma prawo skasować orzeczenie obwodowej komisji odwoławczej, o ile uzna, że nastąpiło:

1) jawne pogwałcenie prawa lub niewłaściwa jego wykładnia;

2) pogwałcenie formalności postępowania o tyle istotnych, że wskutek niezachowania ich niepodobna rozstrzygnięcia obwodowej komisji odwoławczej uznać za prawomocne;

3) przekroczenie zakresu kompetencji, nadanej obwodowej komisji odwoławczej.

## VII. Kary.

Art. 34.

Pracodawcy, uchylający się od obowiązku, nałożonego na nich art. 29 i 30 niniejszej ustawy, karani będą w drodze administracyjnej na wniosek zarządu obwodowego funduszu bezrobocia grzywną od 50 do 1000 złotych, uchylający się zaś od obowiązku zgłaszania robotników, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia, oraz od płacenia wkładek, przewidzianych w art. 6 niniejszej ustawy, grzywną administracyjną od 250 do 3000 złotych.

Grzywna zamieniona będzie, na wypadek niemożności ściągnięcia, na karę pozbawienia wolności według uznania władzy orzekającej, jednak nie ponad 13 tygodni. Do orzeczenia powołane są władze administracyjne I instancji.

W razie uchylenia się państwowych lub samorządowych zakładów pracy od obowiązku zgłaszania pracowników, podlegających zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, od płacenia wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia, od wydawania pracownikom zaświadczeń o rozwiązaniu stosunku najmu pracy oraz od zawiadamiania o każdem wolnem lub nowoobsadzonem miejscu,

przełożona władza państwowa, względnie samorządowa, pociąga kierowników tych zakładów do odpowiedzialności na mocy przepisów, normujących ich stosunek służbowy, lub rygorów, ustalonych w ich umowach pracy z odnośnemi zakładami.

Art. 35.

Jeżeli zarząd obwodowy funduszu bezrobocia stwierdzi, że bezrobotny podał nieprawdziwe dane co do warunków, uprawniających go do pobierania zasiłków, może pozbawić bezrobotnego prawa do zasiłków na okres do 4 tygodni.

Winni rozmyślnego przedstawienia, względnie potwierdzenia nieprawdziwych danych, mających uzasadnić przyznanie zasiłku z tytułu niniejszej ustawy, ulegną karze aresztu do 1 miesiąca, lub grzywny od 30—1000 złotych, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej. Właściwe są sądy grodzkie.

## VIII. Postanowienia końcowe.

Art. 36.

Do wkładek zakładów pracy, nieuiszczonych w terminie ich płatności, dolicza się odsetki w wysokości 2% miesięcznie. W wypadkach, gdy zostanie stwierdzone, że nieuiszczenie wkładek w terminie ich płatności nastąpiło niezależnie od woli płatnika, Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia na wniosek zarządu obwodowego może spłatę tych zaległości odroczyć lub rozłożyć na raty, zmniejszając jednocześnie odsetki do 1% miesięcznie. Część wkładki zakładów pracy, potrącona z zarobków robotników, nie podlega ani odroczeniu ani rozłożeniu na raty.

Przepisy ust. 1 mogą być w poszczególnych wypadkach na mocy decyzji Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, powziętej na wniosek zarządu obwodowego funduszu bezrobocia, zastosowane do zaległości, powstałych przed dniem 3 marca 1928 r. przy obliczaniu odsetek, od dnia powstania zaległości, o ile te zaległości nie zostały już uiszczone.

Odsetki liczą się od następnego dnia po upływie terminu płatności, t. j. od 21 każdego miesiąca, przyczem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały.

Wykaz zaległości, stwierdzony przez zarząd obwodowy lub upoważnioną w myśl art. 22 instytucję, stanowi tytuł egzekucyjny.

Na pokrycie kosztów przymusowego ściągania pobiera się od płatników opłaty egzekucyjne, oraz opłaty na pokrycie kosztów przeniesienia i przechowania zajętych ruchomości. Opłaty za czynności egzekucyjne, włączając w to i sprzedaż przymusową, nie mogą przekraczać 5% od zaległości. O ile czynności egzekucyjne ograniczyły się do pisemnego wezwania płatnika do zapłaty zaległości — opłata egzekucyjna wynosi 1/4% od sumy zaległej, nie mniej jednak niż 50 gr. i nie więcej niż 50 zł. Opłaty na pokrycie kosztów przeniesienia i przechowywania zajętych ruchomości pobiera się w wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych.

Zaległe wkładki, odsetki, opłaty egzekucyjne oraz opłaty za przeniesienie i przechowanie ściągane będą przez zarządy gmin miejskich i wiejskich podobnie, jak samoistne daniny komunalne, przyczem opłaty egzekucyjne i opłaty za przeniesienie i przechowanie przypadać będą na rzecz egzekwującej gminy.

Zarządom obwodowym i upoważnionym przez nie instytucjom przysługuje również prawo poszukiwania zaległości w drodze egzekucji sądowej.

Prawo przymusowego ściągania wkładek przedawnia się po 3 latach od dnia płatności poszczególnych wkładek; czynność egzekucyjna przerywa bieg przedawnienia.

Art. 37.

Wszelkie pisma i załączniki, dotyczące zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, wolne są od opłat stemplowych w myśl ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413).

Art. 40.

Bezrobotny, pobierający zapomogi doraźne, przewidziane w art. 39, obowiązany jest pod groźbą utraty prawa do zapomóg, przyjąć każdą pracę, wskazaną mu przez państwowy (komunalny) urząd pośrednictwa pracy, prowadzoną dla zatrudnienia bezrobotnych.

Art. 41.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej, w odniesieniu zaś do art. 34 i 35 niniejszej ustawy również Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 42.

Ustawa z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650) wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od jej ogłoszenia, przeprowadzenie zaś tej ustawy na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej następuje w ciągu roku od dnia jej ogłoszenia.

Przy zastosowaniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. na obszarze województwa śląskiego przewidziane w ustawie funkcje państwowych urzędów pośrednictwa pracy wykonywają komunalne urzędy pośrednictwa pracy, a na przewodniczących zarządów obwodowych funduszu bezrobocia powoływani będą wyznaczeni przez wojewodę urzędnicy.

Art. 43.

Od dnia ogłoszenia ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67,poz. 650) traci moc obowiązującą ustawa tymczasowa z dnia 4 listopada

1919 r. o doraźnej pomocy dla bezrobotnych, oraz postanowienia ustaw i rozporządzeń niemieckich w sprawie pomocy i opieki nad bezrobotnymi.

Jednakże na terenie województwa śląskiego postanowienia ustaw i rozporządzeń niemieckich w sprawie opieki nad bezrobotnymi mają zastosowanie względem tych robotników, którzy nie podlegają obowiązkowi zabezpieczenia na mocy ustawy z dnia 18 lipca 1924 r.

---

**Poz. 556. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 lipca 1932 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Przemysłu i Handlu i Komunikacji o postępowaniu przy przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków dla bezrobotnych.**

Na podstawie ust. 2 art. 2, ust. 2 art. 29 i art. 30 punkt d) ustawy z dnia 18 lipca 1924 roku o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, w brzmieniu obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 555) zarządza się co następuje:

§ 1. Bezrobotny, ubiegający się o zasiłek z Funduszu Bezrobocia, powinien po rozwiązaniu stosunku najmu pracyz pracodawcą osobiście zgłosić swoje prawa do zasiłków we właściwym państwowym urzędzie pośrednictwa pracy, w jego oddziale lub właściwej instytucji zastępczej Funduszu Bezrobocia.

Właściwym jest państwowy urząd pośrednictwa pracy, jego oddział bądź instytucja zastępcza, na których terenie bezrobotny zamieszkuje przynajmniej 3 tygodnie.

Zarządy obwodowe funduszu bezrobocia podadzą do wiadomości publicznej właściwość terytorjalną, znajdujących się na ich terenie działania państwowych urzędów pośrednictwa pracy, ich oddziałów oraz instytucyj zastępczych.

§ 2. Zgłoszenie prawa do zasiłku jest równocześnie zawiadomieniem o poszukiwaniu pracy i o chęci przyjęcia każdej odpowiedniej pracy, wskazanej przez państwowy urząd pośrednictwa pracy.

Odpowiednią jest każda praca w zawodzie bezrobotnego, o ile:

1) warunki najmu pracy nie są gorsze od ogólnie przyjętych w danej miejscowości,

2) opłacana będzie wystarczająco wedle norm, przyjętych w danej miejscowości,

3) nie jest niebezpieczna ani dla zdrowia, ani dla moralności bezrobotnego,

4) zabezpiecza odpowiednie mieszkanie, jeżeli jest ofiarowana w innej miejscowości.

Praca ofiarowana w zawodzie innym, niż dotychczasowy zawód bezrobotnego, jest również odpowiednia, jeżeli zapewnia warunki wyszczególnione powyżej i nie spowoduje dla bezrobotnego poważnych przeszkód przy powrocie do jego pracy zawodowej.

Bezrobotny może odmówić przyjęcia pracy w zakładach, objętych strajkiem lub lokautem i ta odmowa nie pociąga za sobą żadnych skutków w zakresie jego uprawnienia do zasiłków.

Dla stwierdzenia okoliczności, wymienionych w ustępie poprzednim paragrafu niniejszego, właściwym jest inspektor pracy, którego opinja jest miarodajna.

§ 3. Przy zgłoszeniu prawa do zasiłku z Funduszu Bezrobocia bezrobotny obowiązany jest poddać się obowiązującym w zakresie rejestracji przepisom, wymaganym przez państwowy urząd pośrednictwa pracy na podstawie regulaminu, podanego do wiadomości publicznej.

§ 4. Zgłaszając prawo do zasiłku z Funduszu Bezrobocia, bezrobotny winien przedstawić państwowemu urzędowi pośrednictwa pracy (oddziałowi, instytucji zastępczej) następujące dokumenty:

1) dowód osobisty, względnie inne urzędowe zaświadczenie tożsamości osoby,

2) zaświadczenie o czasie zamieszkiwania w danej miejscowości i stanie rodzinnym, przewidziane w § 8 niniejszego rozporządzenia.

3) zaświadczenie pracodawców o zwolnieniu z ostatniej pracy oraz poprzednich prac, przewidziane w § 7 niniejszego rozporządzenia, stwierdzające, że bezrobotny co najmniej przez dwadzieścia sześć tygodni w ciągu dwunastu miesięcy przed dniem zgłoszenia do państwowego urzędu pośrednictwa pracy swego prawa do zasiłków z Funduszu Bezrobocia podlegał obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia,

4) deklarację podpisaną własnoręcznie lub zgłoszoną do protokółu sporządzonego w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy (oddziale, instytucji zastępczej), że poza zarobkiem z pracy najemniej nie posiada żadnych innych źródeł utrzymania, względnie, że przeciętny tygodniowy dochód z tych innych źródeł w okresie ostatnich 13 tygodni nie przekraczał 6-io dniowego przeciętnego zarobku dziennego w tymże okresie.

Za tydzień w rozumieniu p. 3 ustępu poprzedniego uważa się 6 dni pracy, przyczem przypadające na dzień pracy święto zalicza się jako dzień pracy.

§ 5. W razie niemożności dostarczenia przez bezrobotnego zaświadczeń, wymienionych w p. 3 § 4 niniejszego rozporządzenia, z powodu odmowy pracodawcy, państwowy urząd pośrednictwa pracy, jego oddział lub instytucja zastępcza, nie przyjmuje zgłoszenia bezrobotnego do wiadomości, natomiast na żądanie bezrobotnego wzywa pracodawców do wydania w ciągu 24 godzin takich zaświadczeń. W razie nieotrzymania ich państwowy urząd pośrednictwa pracy (oddział, instytucja zastępcza) komunikuje o tem zarządowi obwodowemu funduszu bezrobocia w celu pociągnięcia pracodawców do odpowiadzialności w myśl art. 34 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia oraz przyjmuje od bezrobotnego zgłoszenie na podstawie protokólarnego oświadczenia bezrobotnego, które winno zawierać dane powołanych zaświadczeń; w tym wypadku państwowy

urząd pośrednictwa pracy (oddział, instytucja zastępcza) zwraca się jednocześnie do władzy policyjnej o przeprowadzenie dochodzeń, celem sprawdzenia tego oświadczenia.

§ 6. Zaświadczenia, wymienione w punktach 2 i 3 § 4 niniejszego rozporządzenia na zasadzie art. 160 p. 4 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) wolne są od opłaty stemplowej.

§ 7. Zaświadczenia o zwolnieniu z pracy, które zakłady pracy, obowiązane są, w myśl art. 29 i pod rygorem odpowiedzialności według art. 34 i ustępu 2 art. 35 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, wydać w ciągu 24 godzin, powinny być sporządzone bezpłatnie, podług załącznika do niniejszego rozporządzenia.

W zaświadczeniu, wymienionem w ustępie poprzednim, zakład pracy, z którym ubiegający się o zasiłek bezrobotny rozwiązał stosunek najmu pracy, powinien podać przeciętny zarobek za okres ostatnich 13 tygodni, podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia, obliczony zgodnie z ust. 3 art. 11 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (załącznik do niniejszego rozporządzenia).

W wypadku, gdy robotnik opuścił pracę bez uprzedniego porozumienia się z zakładem pracy, nie może zakład ten uchylić się od wydania powyższego zaświadczenia, jednak zamiast powodu zwolnienia od pracy podaje warunki, w jakich odbyło się opuszczenie pracy przez robotnika.

Zakłady pracy obowiązane są prowadzić specjalne rejestry wydanych zaświadczeń i każde zaświadczenie opatrzyć kolejnym numerem tego rejestru.

Zakłady pracy są odpowiedzialne na ogólnych zasadach prawa cywilnego wobec Funduszu Bezrobocia za straty, spowodowane przez umieszczenie w zaświadczeniach, wydawanych bezrobotnym, danych niezgodnych ze stanem faktycznym.

§ 8. Zarządy gmin wiejskich, a w gminach miejskich właściciele (administratorowie, rządcy) domów, względnie biura meldunkowe obowiązane są wydać na żądanie bezrobotnego zaświadczenie, stwierdzające na podstawie ksiąg meldunkowych:

1) miejsce i przeciąg czasu zamieszkania bezrobotnego w danej miejscowości lub w danym domu,

2) stan rodzinny bezrobotnego i, jeśli bezrobotny ma rodzinę, wykaz osób należących w myśl art.13 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia do rodziny bezrobotnego.

Jeśli bezrobotny zakwestjonuje stwierdzony w zaświadczeniu wykaz osób, należących do jego rodziny, właściciel domu (administrator, rządca) lub zarząd gminy, względnie biuro meldunkowe obowiązani są zamieścić uwagę w sprawie odnośnej pretensji bezrobotnego.

Właściciele (administratorowie, rządcy) domów obowiązani są uzyskać potwierdzenie tożsamości swego podpisu na zaświadczeniu.

§ 9. W razie uznania przez państwowy urząd pośrednictwa pracy zgłoszenia za odpowiadające wymaganiom ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i niniejszego rozporządzenia, urząd ten rejestruje bezrobotnego, jako poszukującego pracy, który zgłosił się do zasiłku.

W wypadku nieprzyjęcia zgłoszenia o zasiłek bezrobotnego z powodu nieuczynienia zadość wymaganiom ustawy na żądanie bezrobotnego winna mu być wręczona w ciągu 3-ch dni odnośna pisemna decyzja w imieniu zarządu obwodowego funduszu bezrobocia.

§ 10. Po zakończeniu rejestracji bezrobotny winien swym podpisem na karcie rejestracyjnej stwierdzić prawdziwość podanych przez niego okoliczności, uzasadniających prawo do zasiłku.

Jako dowód dokonania przez bezrobotnego zgłoszenia o zasiłek państwowy urząd pośrednictwa pracy (oddział, instytucja zastępcza), zaświadcza na wydanej „legitymacji poszukującego pracy“, że dokumenty wymagane w punktach 2 i 3 § 4 niniejszego rozporządzenia zostały złożone i zgłoszenie zostało dokonane.

Państwowy urząd pośrednictwa pracy (oddział, instytucja zastępcza) nie może odmówić bezrobotnemu wydania wymienionej powyżej „legitymacji poszukującego pracy“ oraz zaświadczenia na niej, że prawo do zasiłku zostało zgłoszone, nawet w wypadkach, gdyby natychmiast wskazał mu pracę odpowiednią w myśl art. 16 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

§ 11. Zarówno przed otrzymaniem pierwszego zasiłku, jak i w czasie pobierania zasiłków z Funduszu Bezrobocia, bezrobotny pod rygorem utraty prawa do pobierania zasików (art. 16 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia) obowiązany jest zgłaszać się z kartą polecającą państwowego urzędu pośrednictwa pracy do każdego wskazanego przez urząd ten pracodawcy, w celu omówienia z nim bliższych warunków pracy. W razie niedojścia do skutku umowy o pracę, bezrobotny winien zwrócić się do pracodawcy o zaświadczenie na karcie polecającej przyczyn nieprzyjęcia go do pracy w celu przedstawienia w dniu następnym państwowemu urzędowi pośrednictwa pracy (oddziałowi, instytucji zastępczej).

§ 12. Po dokonaniu rejestracji i wydaniu bezrobotnemu legitymacji poszukującego pracy państwowy urząd pośrednictwa pracy (oddział, instytucja zastępcza) winien najpóźniej w ciągu dni 7 dokonać „wstępnej kontroli“ uprawnień bezrobotnego w celu stwierdzenia, czy podane przez bezrobotnego okoliczności, uzasadniające jego prawo do zasiłku, odpowiadają istotnemu stanowi rzeczy i czy nie istnieją przyczyny, wyłączające bezrobotnego całkowicie lub częściowo od prawa do zasiłków.

W razie potrzeby czynności, wchodzące w zakres kontroli wstępnej, mogą być dokonane przez specjalnych kontrolerów w domu bezrobotnego, zakładzie pracy, związku zawodowym i t. d.

§ 13. W celu ujawnienia okoliczności, wymienionych w art. 4 punkt a) ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, państwowy urząd pośrednictwa pracy może zarządzić badanie lekarskie bezrobotnego.

§ 14. Państwowy urząd pośrednictwa pracy (oddział, instytucja zastępcza) przesyła najpóźniej w ciągu 7 dni od dnia zarejestrowania bezrobotnego zarządowi obwodowemu funduszu bezrobocia zawiadomienie o zgłoszeniu przez bezrobotnego prawa do zasiłków wraz z wynikiem przeprowadzonej kontroli, stosownie do przepisów odnośnej instrukcji. Państwowy urząd pośrednictwa pracy (oddział, instytucja zastępcza) powinien również zawiadomić zarząd obwodowy funduszu bezrobocia o wszelkiej stwierdzonej przez następne kontrole zmianie warunków, uprawniających bezrobotnego do zasiłków.

§ 15. Od dnia przyznania zasiłków bezrobotny w ciągu całego czasu ich pobierania obowiązany jest stosownie do regulaminu państwowego urzędu pośrednictwa pracy zgłaszać się osobiście do tego urzędu (oddziału, instytucji zastępczej) do stałej kontroli, w celu stwierdzenia, że jest bez pracy, wyrażenia gotowości przyjęcia ofiarowanej mu pracy oraz wyjaśnienia, czy w międzyczasie nie zaszły zmiany, wymienione w § 17 niniejszego rozporządzenia. W związku z dokonywaną stałą kontrolą bezrobotnego państwowy urząd pośrednictwa pracy w razie potrzeby może w każdym czasie zarządzić dokonanie przez specjalnych kontrolerów czynności, przewidzianych w ust. 2 § 12 niniejszego rozporządzenia.

§ 16. Jeśli bezrobotny z przyczyn nieuzasadnionych zaniechał obowiązku zgłoszenia się w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy do kontroli, urząd ten winien wystąpić z wnioskiem do zarządu obwodowego o pozbawienie bezrobotnego zasiłka na czas do 10 dni (art. 28 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia).

§ 17. Bezrobotny, pobierający zasiłki na mocy ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, obowiązany jest pod rygorem zastosowania do niego punktu b) art. 16 tej ustawy, t. j. utraty prawa do pobierania zasiłku, zawiadomić właściwy państwowy urząd pośrednictwa pracy, jego oddział lub wyznaczone miejsce kontroli:

1) o otrzymaniu pracy zarobkowej, choćby krótkotrwałej przez niego samego lub przez któlub o zapewnieniu jej utrzymania przez osobę wy do jego rodziny;

2) o śmierci którejkolwiek z osób, zaliczonych w myśl art. 13 tej ustawy do jego rodziny, lub o zapewnieniu jej utrzyania przez osobę trzecią.

Zawiadomienie, o którem mowa w ustępie poprzednim, powinno być dokonane przy pierwszem, po zajściu powyższych zmian, zgłoszeniu się bezrobotnego do kontroli lub przed najbliższą tygodniową wypłatą zasiłku.

§ 18. Wymienione w przepisach niniejszego rozporządzenia czynności, dotyczące rejestracji, ewidencji i kontroli bezrobotnych, należące z reguły do państwowego urzędu pośrednictwa pracy, a na terenie województwa śląskiego do komunalnego urzędu pośrednictwa pracy — w miejscowościach, odległych od tych urzędów lub jego oddziałów mogą być przekazywane przedewszystkiem gminom miejskim i wiejskim oraz powiatowym związkom komunalnym, o ile zaś to byłoby niemożliwe — kasom chorych i innym instytucjom społecznym o charakterze publicznoprawnym zgodnie z przepisami art. 22 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia i wydanego w tym przedmiocie rozporządzenia wykonawczego Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 19. Po otrzymaniu od państwowego urzędu pośrednictwa pracy zawiadomienia o dokonanej rejestracji oraz potrzebnych dokumentów, biuro zarządu obwodowego funduszu bezrobocia lub organa, działające z upoważnienia zarządu obwodowego funduszu bezrobocia, decydują o przyznaniu zasiłku oraz określają jego wysokość.

Dla otrzymania przeciętnego zarobku, służącego za podstawę do wymiaru zasiłku, należy sumę zarobków, wypłaconych robotnikowi w ciągu ostatnich 13 tygodni, przepracowanych przed zwolnieniem z ostatniej pracy, a podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia podzielić bez jakichkolwiek potrąceń przez ogólną liczbę dni, za które zarobki te zostały wypłacone; jeśli obliczony w ten sposób zarobek wyniesie więcej niż 6 zł, wówczas zasiłek oblicza się od 6 zł.

W wypadku, gdy z wydanego przez zakład pracy zaświadczenia o zwolnieniu z ostatniej pracy okaże się, że bezrobotny pozostawał w tym zakładzie w stosunku najmu pracy przez okres mniejszy niż 13 tygodni, wówczas przeciętny zarobek z ostatnich 13-tu tygodni przepracowanych przed dniem zgłoszenia się o zasiłek oblicza się na podstawie zaświadczeń z ostatniej pracy oraz z poprzedniej lub też z poprzednich prac (załącznik do niniejszego rozporządzenia).

§ 20. W wypadku stwierdzenia, że deklaracja, wymieniona w p. 4 § 4 niniejszego rozporządzenia, była niezgodna z prawdą i że praca najemna nie była głównem źródłem utrzymania pozostającego bez pracy, zarząd obwodowy funduszu bezrobocia wydaje decyzję o odmowie wypłaty zasiłków, o ile zasiłki już były wypłacane— unieważnia swoją decyzję o przyznaniu zasiłków z jednoczesnem żądaniem zwrotu sumy wypłaconej.

§ 21. Bezrobotny ma prawo domagać się decyzji zarządu obwodowego funduszu bezrobocia w sprawie przyznania zasiłków dopiero po upływie okresu 10-dniowego wyczekiwania, t. j. na jedenasty dzień po dokonaniu rejestracji w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy (oddziale, instytucji zastępczej). W razie przyznania zasiłku bezrobotny będzie powiadomiony o wysokości przyznanego zasiłku oraz miejscu i dniu wypłaty tego zasiłku. W przypadku odmowy przyznania zasiłku zarząd obwodowy funduszu bezrobocia powinien podać bezrobotnemu motywy odmowy.

Na ustne lub pisemne żądanie bezrobotnego odmowną decyzję zarządu obwodowego funduszu bezrobocia w sprawie przyznania zasiłku należy wydać mu na piśmie.

Powiadomienia o przyznaniu lub odmowie przyznania zasiłku powinny być opatrzone uwagą, że od decyzji zarządu obwodowego funduszu bezrobocia służy prawo wniesienia odwołania do właściwej obwodowej komisji odwoławczej w ciągu dni 8 od doręczenia decyzji.

§ 22. Po pierwszy zasiłek bezrobotny może się zgłosić do obwodowego biura funduszu bezrobocia lub instytucji zastępczej najwcześniej na czwarty dzień po nabyciu prawa do zasiłku (na 14-ty dzień po dokonaniu rejestracji w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy).

Po dalsze zasiłki bezrobotny winien się zgłaszać w terminach wyznaczonych zgodnie z ustępem przedostatnim art. 14 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

Zgłoszenia po zasiłki winny być uskutecznione przez bezrobotnego osobiście.

W wypadku nagłej choroby bezrobotnego zasiłek przyznany za okres poprzedzający chorobę może być wypłacony osobie przez bezrobotnego należycie upoważnionej.

Przy zgłaszaniu się o zasiłek bezrobotny winien każdorazowo przedstawić: a) dowód osobisty (§ 4 p. 1 niniejszego rozporządzenia) i b) legitymację poszukującego pracy.

§ 23. Jeżeli bezrobotny, pobierający zasiłki z Funduszu Bezrobocia, pragnie nadal otrzymywać je po przeprowadzeniu się do obwodu innego państwowego urzędu pośrednictwa pracy, powinien zawiadomić o tem przez państwowy urząd pośrednictwa pracy lub jego oddział, zarząd obwodowy funduszu bezrobocia, w którego obwodzie przed przeprowadzeniem się zamieszkiwał, celem otrzymania zaświadczenia, uprawniającego go do pobierania dalszych zasiłków.

Państwowy urząd pośrednictwa pracy, do którego obwodu sprowadził się bezrobotny, wymieniony w ustępie powyższym, obowiązany jest natychmiast po jego zgłoszeniu się zarządzić kontrolę w myśl § 12 niniejszego rozporządzenia, a zwłaszcza stwierdzić, czy bezrobotny w dalszym ciągu pozostaje bez pracy.

§ 24. Zarządy obwodowe funduszu bezrobocia są uprawnione do potrącania z zasiłków przypadających do wypłaty kwot zasiłków nadpłaconych lub niesłusznie wypłaconych w tymże rocznym okresie zasiłkowym.

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 11 lipca 1932 r.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 1 maja 1926 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, Skarbu, Spraw Wojskowych, Kolei i Robót Publicznych o postępowaniu przy przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków dla bezrobotnych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 278) *).

---

*) Załączników nie przedrukowano.

**Poz. 557. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 2 lipca 1932 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Przemysłu i Handlu i Komunikacji o sposobie ściągania wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia.**

Na podstawie art. 30 ust. 2 punkt c) ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia w brzmieniu obwieszczenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 555), zarządza się co następuje:

§ 1. Przedsiębiorstwa i zakłady pracy, na których w myśl art. 1 ust. 1 i art. 7 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia oraz § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 546) ciąży obowiązek zabezpieczenia robotników na wypadek bezrobocia w Funduszu Bezrobocia, powinny zarejestrować się we właściwym zarządzie obwodowym funduszu bezrobocia, o ile tego obowiązku w myśl dotychczasowych przepisów jeszcze nie wykonały.

Zarejestrowanie się polega na zakomunikowaniu zarządowi obwodowemu funduszu bezrobocia danych, mających znaczenie dla ustalenia obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, zatrudnionych w zakładzie robotników oraz dla wciągnięcia zakładu do rejestru zakładów, objętych tym obowiązkiem, mianowicie: nazwy zakładu, jego adresu, charakteru, oraz ogólnej ilości zatrudnionych pracowników.

Przedsiębiorstwa i zakłady pracy prywatne, zatrudniające conajmniej 5 robotników lub też 5 robotników i pracowników umysłowych łącznie, powinny dokonać obowiązku zarejestrowania się w ciągu 2 tygodni od dnia ich uruchomienia.

Przedsiębiorstwa i zakłady pracy państwowe i samorządowe powinny dokonać obowiązku zarejestrowania się w terminie przewidzianym w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów wymienionego w ust. 1 niniejszego paragrafu.

Przedsiębiorstwa i zakłady pracy, zatrudniające mniej niż 5 robotników lub też pięciu robotników i pracowników umysłowych łącznie, powinny dokonać obowiązku zarejestrowania się w ciągu 2 tygodni od dnia zatrudnienia conajmniej 5 robotników lub też 5 robotników i pracowników umysłowych.

Przedsiębiorstwa i zakłady pracy, zarejestrowane w myśl paragrafu niniejszego, obowiązane są w ciągu 2 tygodni zawiadomić właściwy zarząd obwodowy funduszu bezrobocia o ustaniu obowiązku zabezpieczenia na skutek unieruchomienia zakładu lub zmniejszenia liczby zatrudnionych poniżej 5.

§ 2. Przedsiębiorstwa i zakłady pracy wymienione w § 1 powinny zgłosić imiennie, według wzoru Nr. 1 dołączonego do niniejszego rozporządzenia, we właściwym zarządzie obwodowym funduszu bezrobocia, zatrudnionych oraz nowoprzyjętych przez nie robotników, podlegających

obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Zgłoszenia wymienione w ustępie poprzednim powinny być dokonane:

a) robotników zatrudnionych w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia — w ciągu 2 tygodni od wejścia w życie tego rozporządzenia;

b) robotników nowoprzyjętych — w ciągu 2 tygodni od ich zatrudnienia.

§ 3. Przedsiębiorstwa i zakłady pracy wymienione w § 1 powinny nadsyłać właściwemu zarządowi obwodowemu funduszu bezrobocia imienne zawiadomienia, sporządzone według wzoru Nr. 2, dołączonego do niniejszego rozporządzenia o rozwiązaniu stosunku najmu pracy z robotnikami co do których istniał obowiązek zgłoszenia przewidziany w § 2. Zawiadomienia te powinny być nadsyłane w ciągu dni 7 od dnia rozwiązania stosunku najmu pracy.

§ 4. Przedsiębiorstwa i zakłady pracy wymienione w § 1 obowiązane są zamieszczać w księgach płac, względnie w wykazach wypłat (listach płacy, listach zarobkowych i t. p.) następujące rubryki:

1) kwotę zarobku wypłaconego robotnikowi w danym okresie płatniczym;

2) liczbę dni, za które zarobek ten został wypłacony;

3) kwotę potrąconej robotnikowi wkładki.

§ 5. Przedsiębiorstwa i zakłady pracy, wymienione w § 1, obowiązane są nadsyłać do właściwego zarządu obwodowego funduszu bezrobocia między dniem 1 a 10 każdego miesiąca, za miesiąc ubiegły, poświadczone przez nie wyciągi z ksiąg płacy lub też odpisy imiennych wykazów wypłat, zawierające dane, wymienione w § 4, przyczem liczby podane w rubryce potrąconych wkładek powinny być podsumowane. Ponadto jednocześnie powinny być podane: ogólna suma należnych za dany miesięczny okres wkładek oraz liczba wszystkich zatrudnionych w poszczególnych okresach płatniczych ubiegłego miesiąca pracowników z podaniem liczby tych robotników, którzy podlegają obowiązkowi zabezpieczenia w Funduszu Bezrobocia.

§ 6. Przy obliczaniu przez zakład pracy wysokości wkładki za zabezpieczenie robotnika na wypadek bezrobocia w danym okresie płatniczym należy przypadającą do wypłaty robotnikowi całkowitą kwotę zarobku za ten okres bez jakichkolwiek potrąceń zaokrąglić w groszach do 50 groszy, jeżeli kwota groszy jest mniejsza od 50 i do jednego złotego, jeżeli kwota ta przekracza 50 groszy; od tej zaokrąglonej sumy odlicza się 2% za robotnika sezonowego, zaś pół % za robotnika niesezonowego i odliczone w ten sposób kwoty wpisuje się do właściwej rubryki listy płacy; w rubryce, zawierającej potrącenia na Fundusz Bezrobocia, winny być oddzielnie podane potrącenia za robotników sezonowych i niesezonowych.

§ 7. Listy płacy robotników, prowadzone przez przedsiębiorstwa i zakłady pracy, wymienione w § 1-ym niniejszego rozporządzenia powinny być przechowywane przez te przedsiębiorstwa i zakłady pracy w ciągu roku. Na żądanie zarządów obwodowych funduszu bezrobocia listy płac bądź w oryginałach, bądź w poświadczonych przez przedsiębiorstwa i zakłady pracy odpisach, powinny być dostarczane tym zarządom.

Zarządy obwodowe funduszu bezrobocia mają prawo sprawdzenia zgodności odpisów list płacy z oryginałami.

§ 8. Właściwemi do przyjmowania zgłoszeń o zakładach i robotnikach, objętych obowiązkiem zabezpieczenia na wypadek bezrobocia (§§ 1 i 2) oraz wykazów wypłat względnie wyciągów z ksiąg płacy (§ 5) są te zarządy obwodowe funduszu bezrobocia, na których terenie działania dany zakład pracy się znajduje.

Właściwość terytorjalną zarządów obwodowych funduszu bezrobocia, ustaloną przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia, podadzą zarządy obwodowe do publicznej wiadomości.

§ 9. Niewykonanie obowiązków, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, będzie karane w myśl art. 34 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

§ 10. Przepisy ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 555) oraz rozporządzenia niniejszego, dotyczące obliczania wkładek, powinny być stosowane, poczynając od pierwszej wypłaty zarobków po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia. Jeżeli wypłata ta obejmuje częściowo okres przed dniem 11 lipca 1932 r., częściowo zaś okres po tym dniu, to wspomniane w zdaniu poprzedniem przepisy mają zastosowanie conajmniej w odniesieniu do okresu przypadającego na czas od dnia 11 lipca 1932 r. włącznie. Jeżeli natomiast zakład pracy uważać będzie za bardziej dogodne ze względów technicznych zastosowanie do całej wspomnianej w zdaniu poprzedniem wypłaty jednolitego sposobu obliczania wkładek, to może nim być jedynie sposób, zgodny z przepisami obowiązującemi od dnia 11 lipca 1932 r.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 11 lipca 1932 r.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 5 lutego 1926 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Przemysłu i Handlu, Ministrem Spraw Wojskowych, Ministrem Kolei i Ministrem Robót Publicznych o postępowaniu zakładów pracy przy ściąganiu wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 113) *).

---

*) Załączników nie przedrukowano.

**Poz. 558.** Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6 lipca 1932 r. w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych, Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu i Komunikacji w sprawie zwolnienia od obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia niektórych kategoryj robotników.

**Poz. 559.** Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6 lipca 1932 r. w sprawie robotników sezonowych, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

**Poz. 560.** Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 21 czerwca 1932 r. o ulgach celnych na papier pakowy, gazetowy i kancelaryjny.

**Poz. 561.** Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 16 czerwca 1932 r. o opłatach za przesyłki lotnicze.

**Poz. 562.** Oświadczenie Rządowe z dnia 11 czerwca 1932 r. w sprawie zgłoszenia przez Australję przystąpienia do międzynarodowej konwencji, dotyczącej statystyk gospodarczych, podpisanej wraz z protokółem w Genewie dnia 14 grudnia 1928 r.

**Poz. 563.** Oświadczenie rządowe z dnia 11 czerwca 1932 r. w sprawie złożenia dokumentów ratyfikacyjnych względnie zgłoszenia przystąpienia do porozumienia Madryckiego z dn. 14 kwietnia 1891 r., dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzanego w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r. i w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

**z 13 lipca Nr. 59 Rok 1932.**

**Poz. 564.** Konwencja o ekstradycji i pomocy sądowej w sprawach karnych między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Belgji, podpisana w Brukseli dnia 13 maja 1931 r.

(Ratyfikowana zgodnie z ustawą z dnia 10 marca 1932 r. — Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 325).

**Poz. 565.** Oświadczenie Rządowe z dnia 15 czerwca 1932 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji dotyczącej wydawania przestępców i pomocy sądowej w sprawach karnych między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Belgji, podpisanej w Brukseli dnia 13 maja 1931 r.

---

**Poz. 566. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 marca 1932 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, Ministrem Robót Publicznych, Ministrem Skarbu, Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Komunikacji w sprawie środków napędowych, zawierających związki ołowiu.**

Na podstawie art. 8 punkty a) i b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) zarządza się co następuje:

§ 1. Zabrania się:

1) uzyskiwania przeznaczonych do sprzedaży lub innego obiegu środków napędowych, do których wyrobu zostały użyte jakiekolwiek związki ołowiu,

2) sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg oraz przechowywania w tym celu środków napędowych, wymienionych w punkcie 1).

§ 2. Winni naruszenia właściwych przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) podlegają karom, przewidzianym w rozdziale III tego rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

**Poz. 567.** Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 14 maja 1932 r. o organizacji komisyj dyscyplinarnych dla mierniczych górniczych i o postępowaniu dyscyplinarnem.

---

**Poz. 568. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 1 czerwca 1932 r. w sprawie sprzedaży znaków stemplowych.**

Na podstawie art. 8 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Tytoniowy“ (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 240), zarządzam co następuje:

§ 1. Urząd opłat stemplowych, jak również każdy urząd skarbowy, któremu jest poruczone załatwianie spraw z zakresu opłat stemplowych, może — po zasięgnięciu opinji właściwego urzędu skarbowego akcyz i monopolów państwowych — nałożyć na sklep tytoniowy (§ 6, punkt 1, rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 marca 1932r. o koncesjonowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 266) obowiązek sprzedaży znaczków stemplowych oraz urzędowych blankietów wekslowych.

W razie niespełnienia obowiązku, określonego w poprzednim ustępie — jeżeli upomnienie ze strony urzędu, wymienionego w ustępie pierwszym, nie wywarło skutku — może nastąpić cofnięcie koncesji według zasad, podanych w §§ 31 i 34 powołanego rozporządzenia z dnia 31 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 266).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

**Poz. 569.** Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 12 czerwca 1932 r. w porozumieniu z Ministrem Skarbu o dodatkach i premjach aeronautycznych.

**Poz. 570.** Obwieszczenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 maja 1932 r. o sprostowaniu błędu w rozporządzeniu z dnia 11 lutego 1932 r. w sprawie obniżenia ceł wywozowych na niektóre artykuły gdańskiego przemysłu, gdańskich rękodzieł oraz gdańskiego rolnictwa.

---

# II.
# Przedruki z Monitora Polskiego.

**z 1 lipca Nr. 148 Rok 1932**

**Poz. 182. Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.**

§ 1.

Zatwierdza się załączony do uchwały niniejszej statut organizacyjny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 2.

Wykonanie uchwały niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

Równocześnie traci moc obowiązującą statut organizacyjny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych („Monitor Polski" z 1931 r., Nr. 229, poz. 313) *).

Załącznik do uchwały Rady Ministrów
z dnia 25 czerwca 1932 r. (poz. 182).

## STATUT
## ORGANIZACYJNY MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

§ 1.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych dzieli się na 4 Departamenty: I. Polityczny, II. Samorządu, III. Administracyjny, IV. Techniczno-Budowlany, oraz Gabinet Ministra, Biuro Personalne, Biuro Wojskowe i Biuro Aprowizacyjne.

*) patrz Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. z r. 1931, str. 478 i str. 617.

§ 2.

Departament Polityczny obejmuje sprawy: ogólno-polityczne, narodowościowe i bezpieczeństwa.

§ 3.

Departament Samorządu obejmuje sprawy organizacji związków komunalnych, oraz ich organów, wykonywanie nadzoru nad administracją samorządową związków komunalnych ze szczególnem uwzględnieniem gospodarki finansowej i działalności ekonomicznej tych związków, jako też sprawy administracyjno-budowlane.

§ 4.

Departament Administracyjny obejmuje sprawy wykonywania ustaw i rozporządzeń z zakresu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, nieprzekazane innym Departamentom, załatwia orzecznictwo w toku instancji i wykonywa nadzór nad przestrzeganiem przepisów przez podległe Ministerstwu urzędy.

§ 5.

Departament Techniczno-Budowlany obejmuje sprawy o przeważającym charakterze technicznym z zakresu nadzoru budowlanego i zabudowania osiedli, techniki budowlanej i sanitarnej, oraz ogólnego zarządu gmachów i placów państwowych.

§ 6.

Gabinet Ministra obejmuje sprawy, związane z kierownictwem Ministerstwa, władz i urzędów podległych, sprawy nadzoru nad pracami ustawodawczemi w Ministerstwie, sprawy nieobjęte zakresem działania innych komórek organizacyjnych, sprawy Sekretarjatu Osobistego Ministra, oraz sprawy, związane z budżetowo-gospodarczą obsługą Ministerstwa i urzędów podległych, sprawy prasowe, wydawnictw, bibljoteki, Składnicy Akt i Kancelarji Ministerstwa.

§ 7.

Biuro Personalne obejmuje sprawy osobowe funkcjonarjuszów Ministerstwa i podległych mu władz, urzędów i instytucyj.

§ 8.

Biuro Wojskowe obejmuje sprawy, związane z poborem wojskowym, z mobilizacją i demobilizacją, sprawy osobistych i rzeczowych świadczeń wojennych i zasiłków wojskowych i sprawy, związane z przysposobieniem wojskowem.

§ 9.

Biuro Aprowizacyjne obejmuje sprawy pieczy nad stanem zaopatrzenia ludności w artykuły żywnościowe i inne przedmioty powszechnego użytku, zwalczanie lichwy, nadzór nad gos-

podarką aprowizacyjną związków komunalnych, sprawy mobilizacji gospodarczej dla celów wojskowych.

§ 10.

Minister Spraw Wewnętrznych ustala szczegółowy podział czynności w Ministerstwie i regulamin Ministerstwa, które będą ogłoszone w „Monitorze Polskim".

---

**Poz. 183.** Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

**Poz. 184.** Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

**Poz. 185.** Uchwała Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

**z 2 lipca Nr. 149 Rok 1932**

**Poz. 186.** Obwieszczenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 czerwca 1932 r. w sprawie nazwy gminy Skępe w powiecie lipnowskim województwie warszawskiem.

**Poz. 187.** Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych i Ministra Skarbu z dnia 21 czerwca 1932 r. w sprawie umorzenia obligacyj I Serji 5% państwowej renty ziemskiej.

**Poz. 188.** Obwieszczenie Ministra Reform Rolnych i Ministra Skarbu z dnia 21 czerwca 1932 r. w sprawie umorzenia obligacyj I Serji 5% państwowej renty ziemskiej.

**z 4 lipca Nr. 150 Rok 1932**

**Poz. 189.** Obwieszczenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 22 czerwca 1932 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 24 maja 1932 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw przemysłu budowlanego na obszarze województwa pomorskiego oraz miasta i powiatu Bydgoszcz.

**z 5 lipca Nr. 151 Rok 1932**

**z 6 lipca Nr. 152 Rok 1932**

**z 7 lipca Nr. 153 Rok 1932**

**Poz. 190.** Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

**Poz. 191.** Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

**Poz. 192.** Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Bronzowego Krzyża Zasługi.

**z 8 lipca Nr. 154 Rok 1932**

**z 9 lipca Nr. 155 Rok 1932**

**z 11 lipca Nr. 156 Rok 1932**

**Poz. 193.** Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6 lipca 1932 r. o wydawaniu zaświadczeń na wolny od cła wywóz trzody chlewnej i mięsa wieprzowego.

**z 12 lipca Nr. 157 Rok 1932**

**z 13 lipca Nr. 158 Rok 1932**

**z 14 lipca Nr. 159 Rok 1932**

**Poz. 194.** Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 lipca 1932 r. o wywłaszczeniu gruntów na rzecz Skarbu Państwa w celu przebudowy stacji kolejowej Łapiguz.

**z 15 lipca Nr. 160 Rok 1932**

**Poz. 195.** Okólnik Ministra Skarbu L. D. IV. 16089/3/32 z dnia 8 lipca 1932 r. w sprawie adnotacji o nadejściu towarów morzem.

---

# III.

# Przedruki z innych wydawnictw.

---

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 20239/5/32.
Warszawa, dn. 11 maja 1932 r.

### Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych.

(Art. 142). Jeżeli urząd, do którego wniesiono podanie, nie załatwia go ostatecznie, lecz przedstawia sprawę ze swą opinją władzy przełożonej i jeżeli ten urząd jest zdania, że istnieje warunek uwolnienia od opłaty stemplowej, przewidziany w punkcie 17 art. 142 u. o. s., że mianowicie ze względu na znany niewątpliwie temu urzędowi stan niezamożności petenta, uiszczenie opłaty nie jest możliwe bez dotkliwego uszczerb-

ku majątkowego, to decyzję o uwolnienie od opłaty ma powziąć urząd, do którego podanie wniesiono. Procedura, którąby na tem polegała, że urząd, do którego podanie wniesiono, przedstawiałby władzy przełożonej wniosek o zwolnienie podania od opłaty — procedura taka nie byłaby zgodna z ustawą.

Teza powyższa nie przeszkadza zbadaniu przez władzę przełożoną, czy decyzja powzięta przez urząd, do którego podanie wniesiono, co do uwolnienia od opłaty, jest zgodna ze stanem faktycznym; władza przełożona może więc polecić urzędowi, do którego podanie zostało wniesione, aby od petenta zażądał uiszczenia opłaty w trybie wskazanym, w art. 152 u. o. s. (L. D. V. 20239/5/32).

(—) *W. Kokoszko*
Dyrektor Departamentu

# IV.

# Orzecznictwo

## Przedruki ze „Zbioru Wyroków N. T. A." rocznik VIII Rok 1930 dział A.

Nr. 301A.

Nie zalicza się do wysługi emerytalnej czasu samowolnej nieusprawiedliwionej nieobecności w służbie, za który to czas dany funkcjonarjusz państwowy został pozbawiony uposażenia służbowego w myśl § 14 niemieckiej ustawy o urzędnikach państwowych z roku 1873 w brzmieniu noweli z 18 maja 1907 r.

(Wyrok z 8 listopada 1930, l. rej. 5057/28).

Nr. 305A.

Sądem administracyjnym w rozumieniu § 1 p. 1 niemieckiej ordynacji adwokackiej w brzmieniu ustawy z 18 lipca 1924 poz. 755 Dz. Ust. jest w górnośląskiej części okręgu Sądu Apelacyjnego w Katowicach jedynie Wojewódzki Sąd Administracyjny w Katowicach.

(Wyrok z 19 listopada 1930 l. rej. 3976/28).

Nr. 306A.

Posterunkowy Policji Państwowej, który zbierał informacje celem dostarczenia materjału faktycznego, zużytkowanego następnie przez władzę pierwszej instancji do wydania orzeczenia, nie ma obowiązku wyłączyć się od czynności urzędowych w postępowaniu odwoławczem (art. 7 lit. e rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 22 marca 1928, poz. 341 Dz. Ust.).

(Wyrok z 21 listopada 1930 l. rej. 7042/29).

Nr. 307A.

Nabywca apteki wiejskiej na terenie województwa wołyńskiego, o ile nie posiada wykształcenia farmaceutycznego, potrzebuje w myśl przepisów rosyjskiej ustawy lekarskiej (wydanie z r. 1902) zezwolenia władzy na nabycie tejże apteki.

Wyrok z 22 listopada 1930 l. rej. 4286/28).

Nr. 309A.

Przez zesłanie na osiedlenie w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o zaopatrzeniu byłych skazańców politycznych z 6 marca 1928 poz. 245 Dz. Ust. należy rozumieć także administracyjne zesłanie, przewidziane w ustawach rosyjskich.

(Wyrok z 22 listopada 1930 l. rej. 1161/29).

Nr. 311A.

1) Art. 11 ustawy o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju z 15 lipca 1925 poz. 681 Dz. Ust. uprawnia jedynie oficerów i żonatych podoficerów zawodowych, którzy kwater w budynkach państwowych względnie przez Państwo na ten cel wynajętych nie otrzymali, do wynajęcia dla siebie mieszkań z wolnej ręki, lecz nie nakłada na nich w tej mierze obowiązku.

2) Ustalenie niemożności wynajęcia mieszkania w myśl art. 12 ustawy o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju poz. 681 Dz. Ust. należy do oceny właściwej Komendy Garnizonu w myśl § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z 27 lutego 1928 poz. 240 Dz. Ust.

Wyrok z 26 listopada 1930 l. rej. 4961/28).

Nr. 312A.

Art. 56 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych z 11 sierpnia 1923 poz. 747 Dz. Ust., dotyczący pobierania odsetek zwłoki przy daninach komunalnych, ma również zastosowanie i przy ściąganiu kosztów leczenia w szpitalach publicznych, nie wyłączając tych wypadków, gdy osobą, obowiązaną do pokrycia tych kosztów, jest gmina w myśl art. 1 ustawy o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich w szpitalach publicznych na obszarze b. zaboru rosyjskiego z 29 marca 1926, poz. 214 Dz. Ust.

(Wyrok z 28 listopada 1930 l. rej. 4476/28).

Nr. 319A.

Urlop bez uposażenia w służbie austrjackiej nie podlega, w myśl art. 81 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust., zaliczeniu do emerytury a to wobec zastrzeżenia w art. 81 niemożności korzystniejszego zaliczenia służby zaborczej oraz wobec przepisu art. 38 pkt. b. powołanej ustawy emerytalnej.

(Wyrok z 4 grudnia 1930 l. rej. 276/29).

Nr. 321A.

W razie powołania do służby wojskowej z mobilizacji, może być ze służby tej tylko w tym wypadku odliczony odpowiedni okres na obowiązkową służbę wojskową z ograniczeniem, wynikającem z przepisu art. 37 ust. 4 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 poz. 46/24 Dz. Ust., jeżeli okres służby z mobilizacji przypada w czasie, w którym poborowy ze względu na swój wiek podlegał obowiązkowej służbie wojskowej, a obowiązkowi temu jeszcze nie uczynił zadość.

(Wyrok z 11 grudnia 1930 l. rej. 3919/28).

Nr. 324A.

1) Z treści art. art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o postępowaniu przymusowem w administracji z 22 marca 1928 poz. 342 Dz. Ust. wynika, iż władzy służy prawo oceny, który ze wskazanych w tem rozporządzeniu środków przymusowych może być w każdym poszczególnym wypadku uznany jako bardziej od innych celowy i łagodny.

2) Tytułem wykonawczym dla wdrożenia postępowania przymusowego jest w myśl art. 14 wspomnianego rozporządzenia również ostateczna decyzja władzy administracyjnej, mimo zaskarżenia jej do N. T. A. — o ile wykonanie tej decyzji nie zostało wstrzymane w trybie art. 4 ustawy o N. T. A. poz. 400/26 Dz. Ust.

(Wyrok z 11 grudnia 1930 l. rej. 1270/29).

Nr. 326A.

Przepisy art. 29 i 30 ustawy o budowie i utrzymaniu dróg publicznych z 10 grudnia 1920 poz. 32/1921 Dz. Ust. nie odnoszą się do tych „opłacających podatki bezpośrednie", którzy nie są jednocześnie mieszkańcami gminy (w rozumieniu ustawy sądowego postępowania cywilnego).

(Wyrok z 13 grudnia 1930 l. rej. 4839/28).

Nr. 328A.

Jako „rzeczywistą" służbę wojskową w rozumieniu art. 108 ustawy emerytalnej grudniowej należy uważać wogóle służbę, policzalną do emerytury wojskowych zawodowych b. państw zaborczych zgodnie z przepisami odnośnych ustaw emerytalnych, obowiązujących w danem państwie zaborczem.

(Wyrok z 18 grudnia 1930 l. rej. 103/29).

Nr. 329A.

Emeryt, reaktywowany w służbie, nie ma prawa do przewidzianego w art. 21 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923, poz. 46/24 Dz. Ust. zwrotu kosztów przesiedlenia, dokonanego już po przywróceniu go do służby czynnej.

(Wyrok z 30 grudnia 1930 l. rej. 1636/29).

Nr. 330A.

Kwestja, czy dwa obszary polowania, wchodzące pod uwagę celem połączenia w myśl art. 10 rozporządzenia Prezydenta R. P. z 3 grudnia 1927 poz. 934 Dz. Ust. o prawie łowieckiem, tworzą „obszar ciągłej powierzchni", oceniana być winna ze stanowiska fizycznej możliwości przechodzenia w celach łowieckich z jednego obszaru na drugi bez przekroczenia innych gruntów.

(Wyrok z 21 grudnia 1930 l. rej. 308/29).

---

# V.

# Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

## 141.

**Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych**

z dnia 1 lipca 1932 r.

**o utworzeniu wydziału śledczego w Skarżysku-Kamiennej w powiecie koneckim, województwie kieleckiem.**

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 kwietnia 1930 r. o wydziałach i urzędach śledczych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 254) zarządzam, co następuje:

§ 1.

W Skarżysku-Kamiennej w powiecie koneckim, województwie kieleckiem tworzy się wydział śledczy.

§ 2.

Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 lipca 1932 r.

Minister Spraw Wewnętrznych

*(—) Bronisław Pieracki*

## 142.

**Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych**

z dnia 9 lipca 1932 r.

**w sprawie utworzenia komend powiatowych Policji Państwowej w Jarocinie, Wolsztynie, Rawiczu, Czarnkowie i Międzychodzie oraz przeniesienia siedziby komendy powiatowej Policji Państwowej w Nakle.**

Na podstawie art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej w brzmieniu obwieszczenia

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 31 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5 z r. 1931, poz. 27) zarządzam co następuje:

§ 1.

Tworzy się komendy powiatowe Policji Państwowej w:

1) Jarocinie dla powiatu jarocińskiego,
2) Wolsztynie dla powiatu wolsztyńskiego,
3) Rawiczu dla powiatu rawickiego,
4) Czarnkowie dla powiatu czarnkowskiego.
5) Międzychodzie dla powiatu międzychodzkiego.

§ 2.

Siedzibę komendy powiatowej Policji Państwowej powiatu wyrzyskiego przenosi się z Nakła do Wyrzyska.

§ 3.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1932 r.

Minister Spraw Wewnętrznych
*(—) Bronisław Pieracki*

---

# VI.
# Okólniki
# Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

---

## 143.

### Okólnik Nr. 93.
### z dnia 4 lipca 1932 r.
### (OB. 21/12) o opłacie stemplowej od sprzeciwów w sprawach zmiany nazwisk.

*Do*

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.*

W związku z wątpliwościami podniesionemi przez jeden z podległych Ministerstwu urzędów, czy sprzeciwy w sprawach zmiany nazwisk podlegają opłatom stemplowym, Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

Przepisy ustawy z dnia 24 października 1919 r. w przedmiocie zmiany nazwisk (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 478) jak również przepisy ustawy z dnia 22 marca 1929 r. o zmianie nazwisk hańbiących, ośmieszających lub nielicujących z godnością człowieka (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 16 z 1930 r.) nie zawierają żadnych postanowień, któreby uwalniały wnoszone do władz na podstawie tych ustaw sprzeciwy od opłaty stemplowej.

Sprzeciwy w sprawie zmiany nazwisk, wnoszone zawsze w interesie osobistym strony, nie podpadają również i pod uwolnienia, przewidziane w ustawie o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413).

Wobec tego sprzeciwy wspomniane należy traktować jako podania, podlegające opłacie stemplowej w myśl art. 140 ustawy stemplowej w wysokości określonej w art. 145 tej ustawy.

## 144.

### Okólnik Nr. 94.
### z dnia 7 lipca 1932 r.
### (AC. 52-2/1) o niedotrzymaniu terminu założenia rejestru mieszkańców.

*Do*

*P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu m. st. Warszawy.*

Na podstawie relacyj P. P. Wojewodów i posiadanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wiadomości można skonstatować, że akcja w kierunku zakładania rejestrów mieszkańców została już ukończona i że w wyjątkowych tylko wypadkach w pracy tej nastąpiło pewne opóźnienie.

Ponieważ z dniem 1 lipca weszły w życie przepisy § 30 rozp. Min. Spraw Wewnętrznych o meldunkach i księgach ludności, przewidujące wymianę zawiadomień pomiędzy gminami przy zapisywaniu i skreślaniu z rejestrów — przeto proszę PP. Wojewodów o spieszne pouczenie gmin, aby w wypadku niedotrzymania terminu założenia rejestrów stosowały się ściśle do zaleceń moich, wskazanych w punkcie 9 okólnika z dnia 30 kwietnia b. r. Nr. 56 w sprawie wprowadzenia w życie nowego systemu ewidencji ruchu ludności.

W tych wypadkach mianowicie wymiana zawiadomień dokonywana być powinna na podstawie ankiety wzgl. zgłoszeń, przyczem w wypełnianych w taki sposób zawiadomieniach wzoru A i B należy obowiązkowo umieszczać w rubryce uwagi następującą adnotację:

„Sporządzono na podstawie ankiety (zgłoszenia). Powyższe dane wymagają potwierdzenia dokumentami w myśl §§ 17 i 18 instrukcji Min. Spraw Wewnętrznych o prowadzeniu rejestru mieszkańców".

Niezależnie od powyższego zechcą PP. Wojewodowie traktować wypadki niedotrzymania terminu 1 lipca, jako opieszałość, stosując się przytem do punktów 4 i 6 powołanego wyżej okólnika Nr. 56, celem wywarcia nacisku na najszybsze zakończenie prac nad zakładaniem rejestrów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia jednocześnie, że Magistrat m. st. Warszawy wprowadza obecnie u siebie system pracy mechanicznej, zmieniając odpowiednio wzory druków zgodnie z okólnikiem moim z dnia 9 listopada 1931 r. Nr. 195. Między innemi zostały tu

zmodyfikowane wzory A, B i C, w których zamiast zwykłych rubryk umieszczono odbitkę kliszy.

Wzory te będą przesłane PP. Wojewodom do wiadomiści w najbliższym czasie przez Magistrat m. st. Warszawy.

Na odwrotnej stronie tych wzorów podane będzie objaśnienie użytych tam skrótów.

Ponieważ wzory te mogą nasuwać gminom wątpliwości, zechcą P. P. Wojewodowie powiadomić o tem gminy, wydając zarazem odpowiednie pouczenia.

### 145.

**Okólnik Nr. 95.**

z dnia 6 lipca 1932 r.

**(GB. 18/5) o dochodzeniu szkód Skarbu Państwa w trybie administracyjnym.**

*Do*

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu spraw mniejszości w Katowicach.*

Wyrokiem Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 5 kwietnia 1930 r. L. rej. 1811/28 w sprawie Zygmunta Wildera orzekł Trybunał, iż władza administracyjna nie jest uprawniona do zarządzenia ściągania z uposażeń funkcjonarjuszów państwowych kosztów i strat, wynikłych dla Skarbu Państwa z tytułu sprawowania przez nich obowiązków służbowych. Ani bowiem ustawa z dn. 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej, ani żadna inna ustawa, obowiązująca w Państwie Polskiem, nie dają władzy uprawnień do dochodzenia tych szkód w drodze postępowania administracyjnego, moc obowiązująca zaś austrjackich dekretów nadwornych z dnia 16 sierpnia 1841 r. i z dn. 17 lutego 1843 r., przewidujących możność ściągania w drodze administracyjnej (przez potrącenie z uposażenia służbowego — w myśl dekretu z dnia 1 grudnia 1834 roku) roszczeń Państwa do urzędników, wygasła na obszarze b. zaboru austrjackiego z chwilą wejścia w życie powołanej wyżej pragmatyki służbowej. Dochodzenie zatem szkód Państwa, wynikłych ze sprawowania obowiązków służbowych przez funkcjonarjuszów państwowych, może mieć miejsce tylko w drodze wdrożenia właściwego postępowania w sądach powszechnych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe do wiadomości zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Skarbu z 30.VI r. b. Nr. D. III. 9879/1/32, uchylając równocześnie okólnik swój Nr. 102 z 22.VI.1928 r. w sprawie zwrotu nadpłat przez osoby, odpowiedzialne za wymiar uposażenia (Zb. zarz. str. 1547).

---

# VII.

# Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

### 146.

**Pismo Nr. OL. 2a/3/5**

z dnia 5 lipca 1932 r.

**o zmianie Statutu Organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.**

*Do*

*P. Szefa Gabinetu Ministra, PP. Dyrektorów Departamentów I — V, Szefów Biura Personalnego, Wojskowego i Aprowizacyjnego, Naczelników Wydziałów i Urzędników Min. Spraw Wewnętrznych.*

W Monitorze Polskim Nr. 148 z dnia 1.VII b. r. została ogłoszona uchwała Rady Ministrów z dnia 25.VI.1932 r. w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W związku z tem tymczasowo zarządzam co następuje:

Podział na wydziały ustalony w statucie organizacyjnym Ministerstwa, ogłoszonym w tekście jednolitym obwieszczeniem z dnia 25.IX.1931 roku (M. P. Nr. 229, poz. 313 — Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 18 z dn. 7.XI.1931 r.) ze zmianami podanemi w zarządzeniu z dnia 30.VI.1932 roku Nr. OL. 2a/3/4 w sprawie zmiany statutu organizacyjnego Min. Spraw Wewnętrznych utrzymuje się nadal z tem że:

1) Dotychczasowe jednostki organizacyjne Departamentu Organizacyjnego, a obecnie Gabinetu Ministra otrzymują zmienione znaki literowe a mianowicie:

a) Wydział OL. otrzymuje znak GL.

b) Wydział OB. otrzymuje znak GB.

c) Sekretarjat otrzymuje znak GM.

d) Główny Inspektorat otrzymuje znak GI.

2) W Departamencie II Samorządu nowy „Wydział Administracyjno-Budowlany“ otrzymuje znak SB.

3) W Departamencie IV. Techniczno-Budowlanym:

a) Wydział Zabudowania Osiedli otrzymuje znak BO.

b) Wydział Techniki Budowlanej otrzymuje znak BB.

c) Wydział Zarządu Gmachów i Placów Państwowych otrzymuje znak BZ.

d) Inspektor Spraw Techniczno-Budowlanych otrzymuje znak BJ.

4) Biura: Personalne, Wojskowe i Aprowizacyjne zatrzymują nadal swe dotychczasowe znaki, t. j. „Pers“, „Wojsk“ i „Apr“.

5) W sprawie szczegółowego podziału czynności zostaną wydane osobne zarządzenia.

## 147.

**Pismo Nr. SS. 140/2/1**

z dnia 8 lipca 1932 r.

**pouczenie o przepisach ustawy karno-skarbowej.**

*Do*

*Panów Wojewodów (z wyj. śląskiego).*

W związku z wejściem w życie z dn. 1.V r. b. nowej ustawy karnej skarbowej (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 355) proszę PP. Wojewodów o zarządzenie, by we wszystkich urzędach gminnych na najbliższych zebraniach sołtysów ci ostatni zostali pouczeni o przepisach powołanej wyżej ustawy, a w szczególności o przepisach, dotyczących kar za naruszenie przepisów o monopolu spirytusowym (art. 78, 86) oraz by sołtysi ze swej strony zwołali zebrania gromadzkie, na których poinformowaliby ludność o przepisach tej ustawy i przestrzegli przed jej naruszeniem.

PP. Wojewodowie województw południowych i zachodnich pouczenie o powyższem wydadzą — za pośrednictwem podległych im starostów — naczelnikom gmin, względnie sołtysom na piśmie, z tem, że pouczenia te podane zostaną ogółowi ludności gmin do wiadomości.

Komunikuję nadto, że Komenda Główna Policji Państwowej pismem okólnem z dnia 10.6. 1932 r. Nr. I. A. 15/9, skierowanem do wszystkich Komendantów Wojew. Pol. Państw. i Komendanta Pol. Państw. m. st. Warszawy, zarządziła aby Komendanci Pow. Pol. Państw. porozumieli się z miejscowymi Inspektorami Kontroli Skarbowej względnie Kierownikami Urzędów Akcyz i Monopolów Państw. w sprawie udzielenia na najbliższych odprawach Komendantom Posterunków Pol. Państw. fachowych wiadomości w zakresie omawianej ustawy.

## 148.

**Pismo Nr. GB. 13/8**

z dnia 9 lipca 1932 r.

**o kumulacji uposażeń a wynagrodzenia perjodyczne otrzymywane od tego samego służbodawcy.**

*Do*

*P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu m. st. Warszawy i Naczelnika Urzędu spraw mniejszości w Katowicach.*

Celem osiągnięcia równomiernych potrąceń z tytułu podatku dochodowego od uposażeń w wypadkach otrzymywania dodatkowych wynagrodzeń perjodycznych przez pracowników urzędów, instytucyj oraz przedsiębiorstw państwowych — Ministerstwo Skarbu pismem okólnem z 30.VI r. b. Nr. D. V. 24738/2/32 zwróciło się do władz centralnych z prośbą o wydanie zarządzeń, aby z dniem 1 sierpnia r. b. dodatkowe wynagrodzenia perjodyczne były wypłacane tymże pracownikom równocześnie z zasadniczem uposażeniem na podstawie tej samej listy płac, a potrącenia z tytułu podatku dochodowego od uposażeń były dokonywane według stopy procentowej podatku miarodajnej dla łącznej sumy perjodycznych wynagrodzeń danego okresu wypłaty, doprowadzanej do stosunku rocznego.

O powyższem Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zawiadamia celem wydania stosownych zarządzeń.

---

# VIII.

# Nowe książki i czasopisma.

## A. Zalecone do użytku.

## 149.

Jankowski i Przestrzelski: „Prawo o wykroczeniach oraz postępowanie karne administracyjne — wraz z przepisami uzupełniającemi i wprowadzającemi oraz objaśnieniami“.

Ukazała się praca radcy ministerjalnego Przestrzelskiego i referendarza M. S. Wewn. Jankowskiego, zawierająca zbiór wszystkich przepisów z zakresu postępowania karno-administracyjnego, z uwzględnieniem postanowień nowego kodeksu karnego, prawa o wykroczeniach i przepisów wprowadzających. Książka, przez zebranie wszystkich obowiązujących w tym zakresie przepisów i norm stanowi praktyczny podręcznik, ułatwiający w znacznym stopniu pracę organów administracyjnych i policyjnych. Do poszczególnych artykułów przepisów są w książce zamieszczone obszerne komentarze, uzupełnione orzecznictwem Sądu Najwyższego.

Książkę tę zaleca się do użytku państwowych i komunalnych władz administracji ogólnej.

Książkę można nabyć w Samorządowym Instytucie Wydawniczym w Warszawie, ul. Świętokrzyska 13.

Drukarnia Policyjna, Warszawa, Długa 56.